

PLA RECEPCIÓ I ACOLLIDA DE CORBERA DE LLOBREGAT

*Servei de polítiques
d'immigració i ciutadania*

Novembre 2008

Ajuntament
Corbera
de Llobregat

Pla Recepció i Acollida Municipal

Servei de polítiques d'immigració i ciutadania

Area de Polítiques d'Igualtat.

Servei de polítiques d'immigració i ciutadania.

Amb el suport de:

Servei de polítiques de diversitat i ciutadania de la Diputació de Barcelona

Ajuntament de Corbera de Llobregat, 2008.

ÍNDEX

0.PRESENTACIÓ	pàg 1.
1.MARC CONCEPTUAL	pàg 2.
2.OBJECTIUS DEL PRAM	pàg 6.
3.DINÀMICA DE POBLACIÓ	pàg 8.
<i>3.1 Sobre les dades</i>	pàg 8.
<i>3.2 Evolució de la població</i>	pàg 9.
<i>3.3 Estructura de la població</i>	pàg 18.
<i>3.4 Origen i nacionalitat de la població estrangera</i>	pàg 21.
<i>3.5 Localització de la població estrangera</i>	pàg 26.
<i>3.6 Síntesi</i>	pàg 31.
4.EIXOS ESTRATÈGICS	pàg 33.
4.1. RECEPCIÓ I ACOLLIDA	pàg 34.
4.1.a Reforçar L'Oficina d'Atenció al Ciutadà per tal que esdevingui l'eix principal de l'acollida a Corbera	pàg 36.
4.1.b Definició de la Xarxa de Serveis i Acollida de Corbera de Llobregat	pàg 39.
<i>L'empadronament i l'atenció al ciutadà</i>	pàg 43.
<i>Atenció sanitària i accés a la targeta sanitària</i>	pàg 46.
<i>Escolarització d'infants i adolescents</i>	pàg 49.
<i>Atenció i assessorament jurídic</i>	pàg 56.
<i>Aprenentatge de la llengua</i>	pàg 60.

<i>Atenció a la precarietat socioeconòmica i lluita contra l'exclusió social.....</i>	pàg 63.
<i>Igualtat de gènere.....</i>	pàg 67.
<i>Ocupació i Mon laboral.....</i>	pàg 71.
<i>Servei de polítiques d'immigració i ciutadania.....</i>	pàg 78.
4.1.c Definició i Implementació del Circuit d'Acollida.....	pàg 81.
Objectius.....	pàg 81.
Fases.....	pàg 82.
4.2. PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA I INTEGRACIÓ DE LES PERSONES NOUVINGUDES A CORBERA DE LLOBREGAT.....	pàg 85.
4.2.a. Convivència ciutadana.....	pàg 85.
4.2.b. Participació social i associativa.....	pàg 88.
5.IMPLEMENTACIÓ I DINAMITZACIÓ DEL PRAM.....	pàg 94.
6.ORGANITZACIÓ I AVALUACIÓ DEL PRAM.....	pàg 94.

0. PRESENTACIÓ.

La incorporació de nous ciutadans i ciutadanes, fruit dels nous processos migratoris és, sens dubte, un dels elements més visibles del canvi social que està tenint lloc a les nostres societats. Corbera, com molts altres pobles i ciutats de Catalunya, està vivint un procés de transformació que es caracteritza fonamentalment per una major diversitat en tots els sentits. D'ençà l'any 2000, l'arribada més o menys sostinguda de població estrangera d'origen extra-comunitari al municipi, ha estat una constant. Estem davant d'un fenomen d'abast mundial. Els actuals fluxos migratoris tenen lloc en el marc d'un procés de globalització que tendeix a eixamplar les desigualtats entre països, fet que comporta que cada vegada més, un major nombre de persones, contemplin el fet de migrar com una oportunitat per millorar les seves vides i les de les seves famílies.

Les persones que arriben per primera vegada a un municipi sovint troben un munt de coses que desconeixen i que poden dificultar l'assentament en el seu nou context vital. L'entorn, la llengua, els costums i d'altres aspectes de la vida quotidiana, són elements nous que la persona nouvinguda anirà descobrint a mesura que passen els dies, i que en un primer moment, li poden resultar estranys.

Gestionar amb polítiques anticipatives els primers moments de l'assentament de la població nouvinguda, és clau per assegurar la cohesió social i la convivència ciutadana. Així, quan parlem d'accions i/o polítiques de recepció i acollida ens referim precisament a la gestió d'aquest primers moments d'instal·lació i assentament de les persones en un nou context, on cal minimitzar els efectes negatius derivats de la manca d'informació i el desconeixement del nou entorn de vida. En aquest sentit, cal aprofitar l'avantatge que ofereix el context local com a generador d'espais de proximitat que poden facilitar la integració de les persones nouvingudes, i el coneixement sobre les seves necessitats.

L'administració local ha estat la responsable de la integració de les persones nouvingudes a partir de la cohesió social. Sovint, la gestió local de la immigració ha tingut lloc amb un gran esforç dels municipis, i sense tenir ni les competències ni els recursos necessaris.

A dia d'avui, els municipis tenen responsabilitats molt concretes en la gestió de determinats tràmits que afecten a la població estrangera que resideix al seu terme municipal. Concretament, tenen l'encàrrec d'emetre els informes d'inserció social en el marc dels processos d'arrelament social, i els informes de disponibilitat d'habitatge en el marc dels processos de reagrupament familiar. A curt i mig termini, està plantejada una Nova Llei d'Acollida que obligarà als municipis a prestar i garantir la primera acollida.

Més enllà d'això, cal que els municipis defineixin la seva política d'acollida. Ja fa un temps que a Corbera s'està treballant en actuacions de gestió de la immigració al municipi, però fins fa poc aquestes actuacions, es feien de manera esporàdica i sense un marc general que dotés de coherència al conjunt d'actuacions. Aquesta tasca es va dur a terme des del Serveis Socials, amb un gran esforç i amb una gran limitació de recursos, tant humans com pressupostaris.

Finalment, a l'octubre de 2006, es va poder contractar un tècnic de polítiques migratòries amb l'objectiu que coordinés totes les accions en aquesta matèria, i pogués iniciar el treball transversal amb d'altres àrees i serveis municipals, sobre les que també impacta el fenomen migratori. Paral·lelament, es plantegen nous projectes com la Guia d'Acollida i es reactiven de nous, com aquest PRAM.

Els Plans de Recepció i Acollida (PRAMS) pretenen aglutinar i coordinar tots els recursos i accions dirigits a l'acollida, i dissenyar-ne de nous quan s'escaigui, amb l'objectiu de proporcionar una atenció adequada a les persones nouvingudes.

Aquest és el fonament del Pla de Recepció i Acollida que aquí presentem, des del coneixement de la importància que tenen els primers moments de l'assentament de qualsevol persona nouvinguda, per a la seva posterior integració. Un Pla que ha

comptat amb la participació dels diferents serveis i àrees municipals, però també d'altres institucions i entitats.

1. MARC CONCEPTUAL.

Els Processos migratoris estan transformant la realitat social dels municipis, aportant una major diversitat social i cultural. És des dels municipis que cal endegar polítiques de recepció i acollida, orientades a donar suport al moment de l'arribada i primera instal·lació dels ciutadans nouvinguts/des. Aquestes polítiques, han de ser la base de la integració social que asseguri la convivència i la cohesió social.

Tant la integració com l'acollida s'han d'abordar des d'un sentit bidireccional, per tant, les actuacions del PRAM han d'anar dirigides a tota la societat. La responsabilitat de l'acollida és col·lectiva i va més enllà de la intervenció exclusiva de l'administració local. Forma part de l'exercici d'una ciutadania cívica que cerca una societat més justa, més plural i igualitària, que respecta la diversitat i a partir d'aquesta, construeix sentiments de pertinença col·lectius a la comunitat, al país i al municipi.

Principis d'actuació del Pla de Recepció i Acollida de Corbera de Llobregat

El Pla de Recepció i Acollida de Corbera de Llobregat pretén posar les condicions necessàries per a què les persones nouvingudes al municipi tinguin accés a la informació i als recursos, que els capaciti per exercir els seus drets i deures com a persones i com a ciutadans, per tal d'afavorir la seva integració social. Els principis bàsics dels quals emana el PRAM de Corbera de Llobregat són:

Igualtat d'oportunitats

El PRAM pretén avançar cap a la igualtat de drets, deures i oportunitats per a tots els ciutadans i les ciutadanes de Corbera de Llobregat amb independència del seu lloc d'origen, nacionalitat, gènere, religió o condició socioeconòmica.

Autonomia personal

L'autonomia en l'accés i utilització dels serveis que ofereix el municipi, és bàsica a l'hora de potenciar una utilització responsable dels mateixos.

Cohesió social

La cohesió social, entesa com la vinculació dels membres d'una col·lectivitat entre ells mateixos i com a grup, és un altre dels condicionants principals per tal de garantir el benestar de la societat. El compromís amb la nostra identitat és un dels factors de cohesió a la nostra societat.

Convivència

En un escenari previsible de futur caracteritzat per la presència en el mateix territori d'un conglomerat de diverses religions, creences i cultures cal garantir un marc normatiu i axiològic que faciliti la convivència i permeti gestionar des de la pau, els conflictes inherents al propi fet de conviure.

Democràcia intercultural

L'acceptació de la convivència i l'intercanvi actiu entre les diverses cultures presents a la nostra societat és el referent mitjançant el qual s'articulen les propostes d'integració de les persones nouvingudes, respectant en tot moment i reconeixent la seva diversitat cultural, sempre que no atempti a l'exercici dels drets individuals. Això suposa un rebuig decidit a qualsevol tipus de discriminació i també la promoció del respecte mutu entre persones que provenen de diferents cultures i llocs d'origen.

Normalització

És objectiu bàsic del Pla, atendre les persones en el marc dels serveis existents sense crear estructures paral·leles. Tot i això, la normalitat cal aplicar-la amb una atenció

especial a les diferents necessitats i a la situació diversa de cada una de les persones que vol integrar-se a Corbera de Llobregat. Les polítiques de normalització impliquen garantir l'accés de tots els ciutadans als serveis municipals. Com a factor de normalització, l'acomodació progressiva a la societat de les persones arribades de nou comporta garantir l'accés i la utilització dels serveis bàsics de la ciutat, l'exercici dels drets que ofereix la ciutadania, repensar els serveis existents per tal de donar resposta als nous fenòmens socials i redimensionar l'oferta de serveis en funció de les noves necessitats i demandes.

Participació

La participació del conjunt dels actors socials és important en el desenvolupament del Pla. El lideratge municipal va acompanyat del diàleg i la col·laboració amb aquelles organitzacions i entitats socials que treballen directament o indirectament per a la integració de les persones immigrades. La participació ciutadana és una de les vies principals per aconseguir l'èxit del Pla i un dels principals motors que ha de permetre gestionar el canvi en la diversitat.

Temporalitat

La integració de les persones immigrades a Corbera de Llobregat és una aposta de futur que no es pot resoldre en un dia. Defensant la màxima celeritat en les actuacions, el Pla es configura com un procés a mitjà i llarg termini que haurà d'anar actualitzant-se periòdicament i adaptant-se a la realitat en cada moment. Les aproximacions preventives i la previsió de futur en són elements essencials. Per això cal observar la realitat i preveure els canvis socials que permeten al municipi dotar-se dels recursos tècnics, humans i econòmics per afrontar-los.

Transversalitat i cooperació interinstitucional

El marc global que planteja el Pla obliga a establir la transversalitat com un eix de coherència del conjunt de les actuacions. La integració de les persones immigrants s'ha de produir en tots els àmbits de la vida ciutadana i això requereix un treball

coordinat i transversal entre les diferents àrees municipals i la resta de sectors implicats així com la cooperació entre administracions públiques i entitats ciutadanes i/o del tercer sector.

Consens

L'entorn de fort impacte dels processos migratoris actuals i els canvis en les normatives a escala supralocal aconsellen actuar des de les màximes posicions de consens per tal de fer possible l'objectiu del Pla. El consens ha de tenir un caràcter polític, entre les diferents opcions de l'Ajuntament, però també ciutadà, entre el conjunt de les organitzacions civils.

2. OBJECTIUS DEL PRAM

El Pla de Recepció i Acollida de Corbera de Llobregat (PRAM) vol potenciar la capacitat del municipi per generar escenaris positius d'accés i utilització dels serveis públics, desenvolupant un model de municipi sensible a les necessitats de la ciutadania, amb un bon nivell de convivència i participació ciutadana, des de l'exercici d'un civisme actiu a partir de la implicació de l'administració pública, les entitats i agents socials, i tota la ciutadania.

El PRAM vol ser un eina que promogui una política anticipativa, basada en la derivació eficient i coherent de les persones nouvingudes als serveis normalitzats del territori adreçats a la població en general, amb l'objectiu de potenciar la seva integració, i evitar la segregació en recursos específics.

La integració de les persones nouvingudes, implica tant a les persones que han arribat com aquelles que ja fa temps que hi son. És tracta doncs, d'una responsabilitat de tota la ciutadania. Per això aquest PRAM no s'adreça només a les persones nouvingudes sinó a tots els veïns i veïnes de Corbera, perquè la convivència és quelcom que es construeix entre tots i totes.

Objectiu General.

Promoure el coneixement, l'accés i la informació sobre recursos, serveis, drets i deures, i normes de convivència que facilitin la integració i l'assentament de les persones nouvingudes al municipi.

Objectius específics.

- Adequar els serveis i recursos existents a les noves necessitats (sense crear recursos paral·lels)
- Definir la Xarxa de Serveis de Recepció i Acollida de Corbera de Llobregat a nivell de tot el municipi
- Dissenyar i implementar un Circuit de Recepció i Acollida.
- Garantir la coordinació, el treball en xarxa i el recolzament mutu entre els diferents actors municipals.
- Promoure l'associacionisme i la participació social de la ciutadania.
- Establir sistemes d'avaluació explícits que facilitin el seguiment i millora del PRAM.

3.- DINÀMICA DE POBLACIÓ

3.1.- SOBRE LES DADES

En aquest capítol es fa referència a l'anàlisi demogràfica de la població de Corbera de Llobregat. Aquest, s'ha fonamentat en l'anàlisi del *Padró Municipal d'Habitants* de Corbera com a principal font estadística. El Padró Municipal d'Habitants té com a principal avantatge ser una font estadística constantment actualitzada, en ser un registre continu de les altes i baixes de residència en un municipi. En l'estudi de les migracions aquest fet esdevé cabdal, en tant que des de l'any 2.000 els moviments migratoris han assumit un dinamisme i un volum abans desconegut. Davant fenòmens tant canviants com les migracions, l'ús de dades actualitzades és essencial.

La versió del Padró Municipal d'Habitants aquí utilitzada correspon a l'actualització del **22 de novembre de 2007**. Les xifres que fan referència a recomptes de població (estoc) responen a aquesta data. Quan es fa referència a anys anteriors, s'ha optat generalment per utilitzar les dades oficials publicades per *l'INE* (Instituto Nacional de Estadística) i *l'Idescat* (Institut d'Estadística de Catalunya), extretes també del Padró Municipal a 1 de gener de cada any. En l'anàlisi realitzat s'han utilitzat també els històrics de variacions (moviments d'altes i baixes enregistrats en el Padró), per tal de conèixer els fluxos de població produïts al llarg d'un any (migracions, naixements, etc.). En aquests casos es pren com a referència l'últim dia de cada any (31 de desembre).

Una altra font consultada per a l'elaboració d'aquest capítol és el document de la II Fase o Diagnosi del *Pla Estratègic de Corbera de Llobregat* de gener de 2007.

Ajuntament
Corbera
de Llobregat

Pla Recepció i Acollida Municipal

Servei de polítiques d'immigració i ciutadania

Ajuntament
Corbera
de Llobregat

Pla Recepció i Acollida Municipal

Servei de polítiques d'immigració i ciutadania

Ajuntament
Corbera
de Llobregat

Pla Recepció i Acollida Municipal

Servei de polítiques d'immigració i ciutadania

Ajuntament
Corbera
de Llobregat

Pla Recepció i Acollida Municipal

Servei de polítiques d'immigració i ciutadania

Ajuntament
Corbera
de Llobregat

Pla Recepció i Acollida Municipal

Servei de polítiques d'immigració i ciutadania

Ajuntament
Corbera
de Llobregat

Pla Recepció i Acollida Municipal

Servei de polítiques d'immigració i ciutadania

Ajuntament
Corbera
de Llobregat

Pla Recepció i Acollida Municipal

Servei de polítiques d'immigració i ciutadania

Ajuntament
Corbera
de Llobregat

Pla Recepció i Acollida Municipal

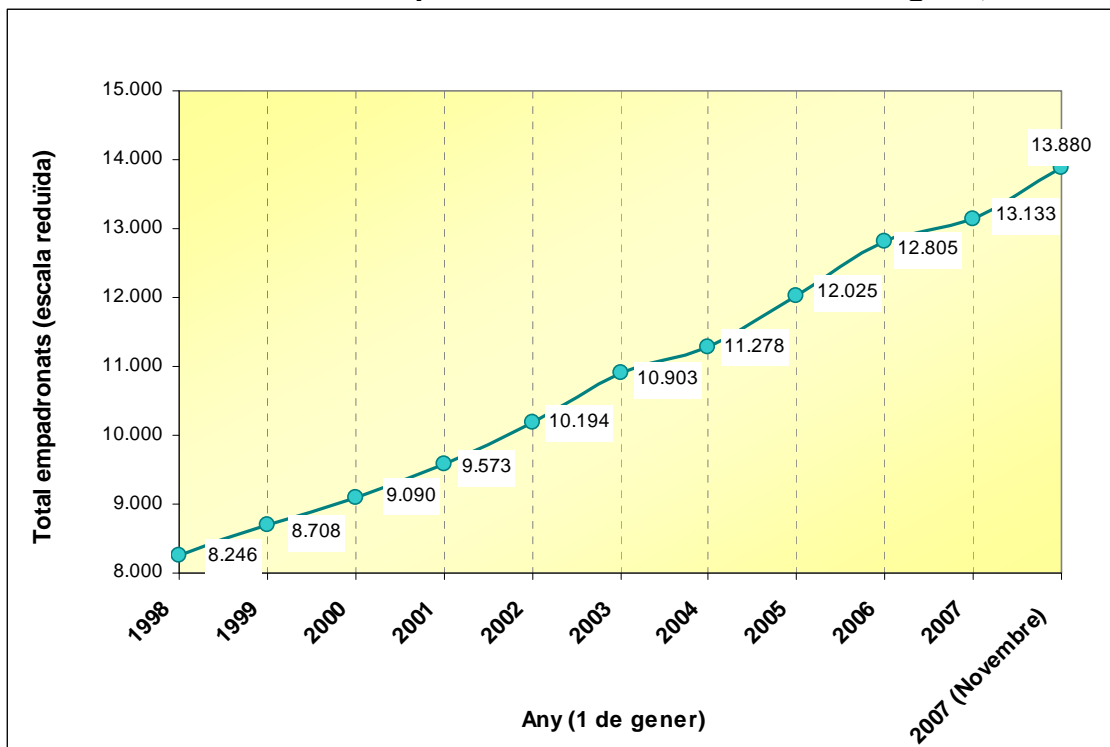
Servei de polítiques d'immigració i ciutadania

3.2.- EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ

Corbera de Llobregat té, a 22 de novembre de 2007, **13.880 persones empadronades**. El municipi ocupa una extensió de 18,44 km² sent la densitat poblacional 752,7 hab/km² al 2007. Es tracta d'una densitat bastant més baixa que la mitjana dels municipis que conformen la comarca del Baix Llobregat (1.581 hab/km²), explicable pel predomini d'urbanitzacions residencials.

Un dels trets demogràfics més destacables de Corbera és el seu accentuat creixement poblacional d'ençà finals dels anys noranta:

GRÀFIC 1. Evolució de la població de Corbera de Llobregat (1998-2007)

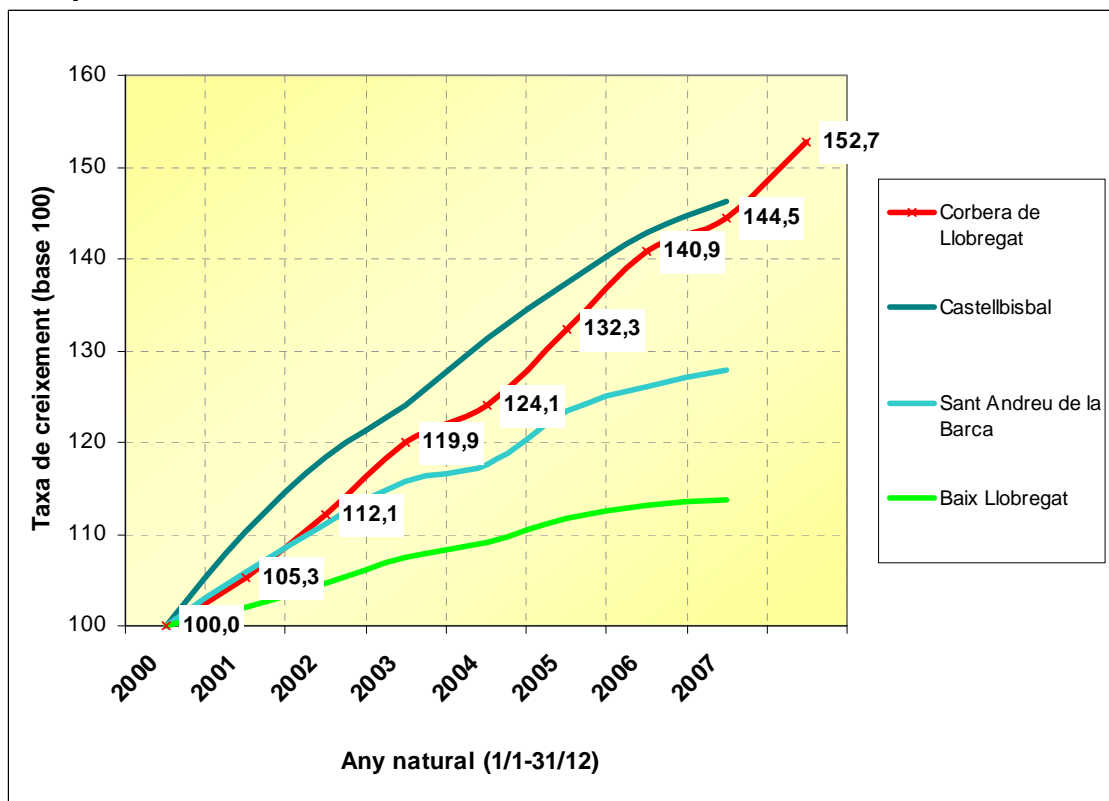
FONT: per a 2007 Novembre: Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007). Per a la resta d'anys: *Idescat 2007* (recomptes de població a 1 de gener, xifres oficials).

El creixement poblacional experimentat per Corbera de Llobregat ha estat constant i intens, sobretot a partir de 2001, amb taxes de creixement anuals superiors al 6%, considerades molt altes en el context de la província de Barcelona. El municipi **ha augmentat la seva població en proporcions clarament superiors a les que es donen al conjunt de la comarca del Baix Llobregat**, però seguint la mateixa

tònica que els municipis veïns de Castellbisbal i Sant Andreu de la Barca. La taxa de variació acumulada de la població entre 2000 i finals de 2007 ha estat del 52,7%. És a dir, que per cada 100 persones que hi havia a l'any 2000, set anys més tard n'hi ha quasi 153. Aquesta taxa correspon a un augment net de població de 4.790 residents més entre 2001 i finals de 2007.

GRÀFIC 2. Taxes anuals de creixement de la població 1998-2007. Comparativa territorial

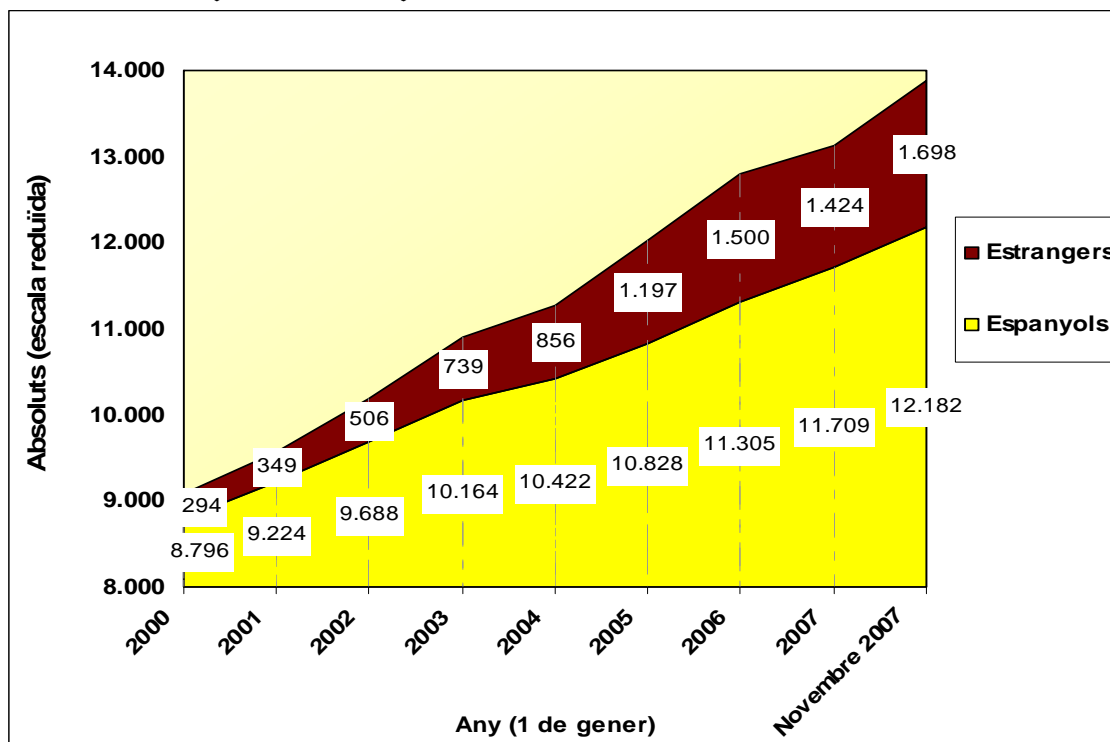

FONT: *Idescat 2007* (recomptes de població a 1 de gener, xifres oficials).

L'augment tan important de població a Corbera de Llobregat ha estat protagonitzat principalment per persones de nacionalitat espanyola: si l'augment net de població a Corbera de Llobregat entre 2000 i 2007 ha estat de 4.790 habitants, més de dos terços correspon a població espanyola (3.386 en total; aproximadament +500 residents de nacionalitat espanyola per any). La resta correspon a nacionals estrangeres (1.404, aproximadament +175 residents de nacionalitat estrangera per any).

GRÀFIC 3. Evolució de la població de Corbera de Llobregat segons nacionalitat (2000-2007).

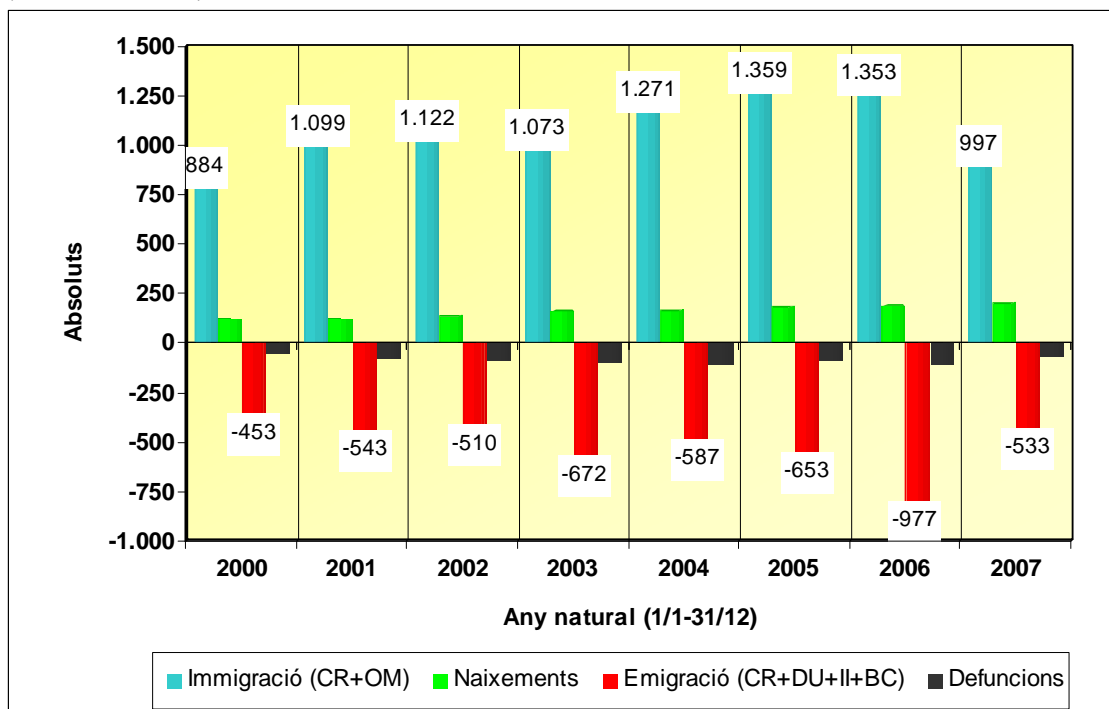

FONT: per a 2007 Novembre: Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007). Per a la resta d'anys: *Idescat 2007* (recomptes de població a 1 de gener, xifres oficials).

La principal causa del creixement poblacional han estat els alts saldos migratoris, sempre positius i propers als +260 efectius anuals (altes per immigració menys baixes per emigració¹). En quant al creixement natural, pot observar-se un volum de naixements creixent (però sempre inferior als 200 naixements per any) i un volum de defuncions bastant inferior. Això dona com a resultat un saldo natural positiu però escàs, amb un promig de +36 efectius per any. En suma, per al conjunt dels vuit anys analitzats, els fluxos migratoris han aportat gairebé el 90% del creixement poblacional net mentre que el creixement natural només un 10%.

¹ Altes per immigració inclou les altes per canvi de residència procedents d'altres municipis espanyols i de l'estranger, a més de les altes per omissió. Baixes per emigració inclou les baixes per canvi de residència cap a altres municipis espanyols i cap a l'estranger, a més de les baixes d'ofici per caducitat, per inscripció indeguda o per duplicat.

GRÀFIC 4. Variacions residencials a Corbera de Llobregat segons tipus i any (2000-2007).

FONT: *Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007).*

Nota: S'han inclòs en aquesta gràfica, com a moviments d'immigració i emigració, els moviments administratius (altes per omissió, baixes per inscripció indeguda, duplicat o caducitat).

TAULA 1. Variacions residencials segons motiu i any. Corbera de Llobregat

Variació	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Total 2000-07
Immigració (CR+OM)	884	1099	1122	1073	1271	1359	1353	997	9158
Naixements	122	122	137	160	163	181	187	200	1272
Emigració (CR+DU+II+BC)	-453	-543	-510	-672	-587	-653	-977	-533	-4928
Defuncions	-54	-80	-87	-96	-109	-90	-107	-69	-692
Saldo migratori	431	556	612	401	684	706	376	464	4230
Saldo natural	68	42	50	64	54	91	80	131	580
Saldo total	499	598	662	465	738	797	456	595	4810

FONT: *Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007).*

Si aprofundim en l'evolució de la població de nacionalitat estrangera, veiem com aquesta s'ha multiplicat quasi per 6 en vuit anys (passant de 294 efectius a l'inici de l'any 2000 a 1.698 residents a finals de 2007). D'aquesta manera, **el percentatge de població estrangera sobre el total de població ha passat del 4,6% a l'any 2000 al 12,2% a finals de 2007.** Es pot afirmar que aquest creixement de població

estrangera segueix la mateixa tònica que els percentatges totals per a Catalunya i per a la província de Barcelona, **però se situa per sobre dels percentatges enregistrats pel conjunt de la comarca del Baix Llobregat**: en relació a aquesta última, cal fer constar l'heterogeneïtat de municipis que engloba aquest territori també en relació a la presència de població estrangera, tal com es pot veure al Mapa 1: si bé trobem una majoria de municipis amb un nivell d'estrangeria inferior al 9%, trobem també un reduït grup de municipis - entre els quals Corbera - on aquest percentatge supera el 9%, i en alguns casos fins i tot el 13% (Cornellà, Martorell i Castelldefels).

Finalment, cal fer notar el canvi de tendència en l'evolució dels percentatges de població estrangera des d'inicis del 2006². A més d'un relatiu alentiment en la l'arribada de persones estrangeres al territori, en l'estabilització de les xifres durant els dos últims anys ha influït també el procés de renovació dels empadronaments que va iniciar-se a finals de 2005 i que és plenament efectiu des de 2006³: entre finals de 2005 i de 2007, a Corbera de Llobregat s'han efectuat un total de 276 baixes d'ofici d'estrangers no comunitaris sense residència permanent; aquells que no han renovat el seu empadronament.

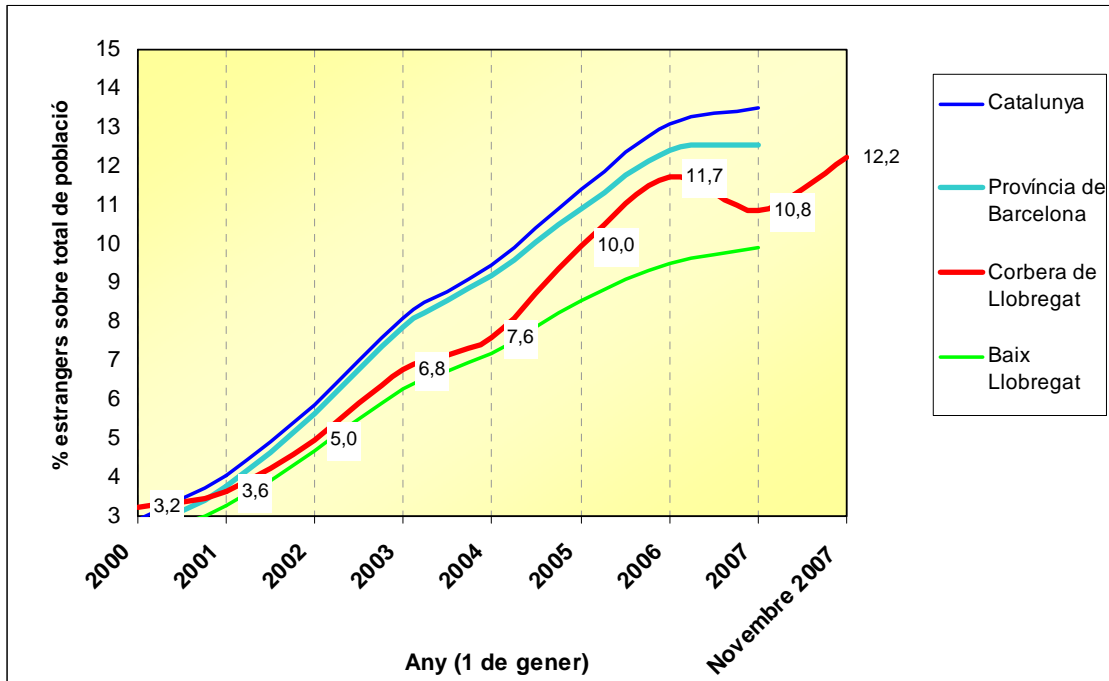
---

2 En quant a l'arribada de persones estrangeres, l'Anuari 2006 publicat per la Fundació Bofill explica *'En general, els resultats mostren una continuació dels fluxos d'arribada d'estrangers al nostre país, així com del creixement dels estocs, però a un ritme menor que el de l'any precedent i amb un cert canvi del patró de nacionalitats, amb més protagonisme dels europeus i els asiàtics, que compensaria el menor ritme d'arribada d'africans i, sobre tot, d'americans. Catalunya ha deixat de ser receptora neta i per primer cop expulsa més migrants estrangers dels que rep en el seu intercanvi amb la resta d'Espanya. Al mateix temps, sembla que els fluxos de sortida d'estrangers van adquirint més importància'* (Gil, F.; Domingo, A. 2007:224).

3 Amb la intenció d'introduir mesures periòdiques d'actualització i depuració del padró, la Llei orgànica 14/2003 (de reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, modificada per la Llei orgànica 8/2000) disposa que els estrangers no comunitaris que no disposin d'autorització de residència permanent hauran de renovar cada dos anys la seva inscripció en el Padró municipal on estiguin inscrits. La no renovació implica que l'ajuntament responsable hagi de donar de baixa (baixa per caducitat) la seva inscripció, sense necessitat de donar audiència prèvia, tot i que es recomana fer aquesta citació prèvia sempre que sigui possible. Desembre de 2005 inaugura la data en què aquesta disposició començà a ser efectiva i que durant el 2006 es va començar a aplicar de manera efectiva. Els ajuntaments reben de l'INE la llista nominal de persones estrangeres no comunitàries i sense permís de residència permanent que han de fer la renovació padronal. El procediment habitual és que els ajuntaments trametin l'avís a les persones afectades – generalment s'envia una carta al domicili on consta empadronada la persona- per tal que es personin a les OACs a renovar el seu empadronament. Si passat el termini aquest tràmit no s'ha fet, s'inicia la baixa d'ofici.

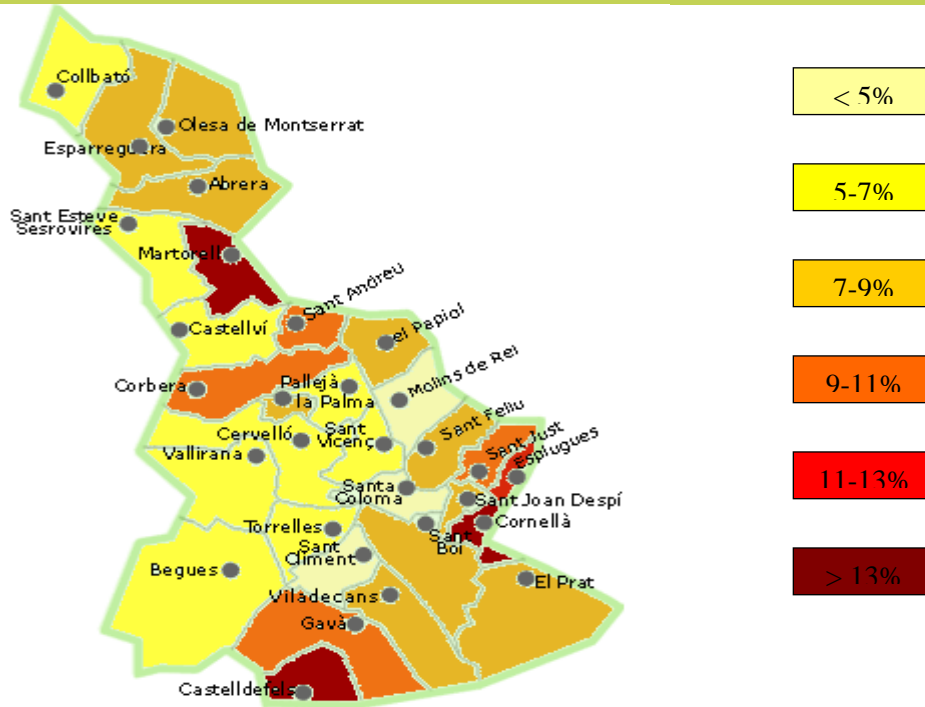

GRÀFIC 5. Evolució del percentatge de població estrangera sobre el total de població (2000-2007). Comparativa territorial.

FONT: per a 2007 Novembre: Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007). Per a la resta d'anys: *Idescat 2007* (recomptes de població a 1 de gener, xifres oficials).

MAPA 1. Percentatge de població estrangera sobre el total de població empadronada (1/1/2007). Municipis de la Comarca del Baix Llobregat.

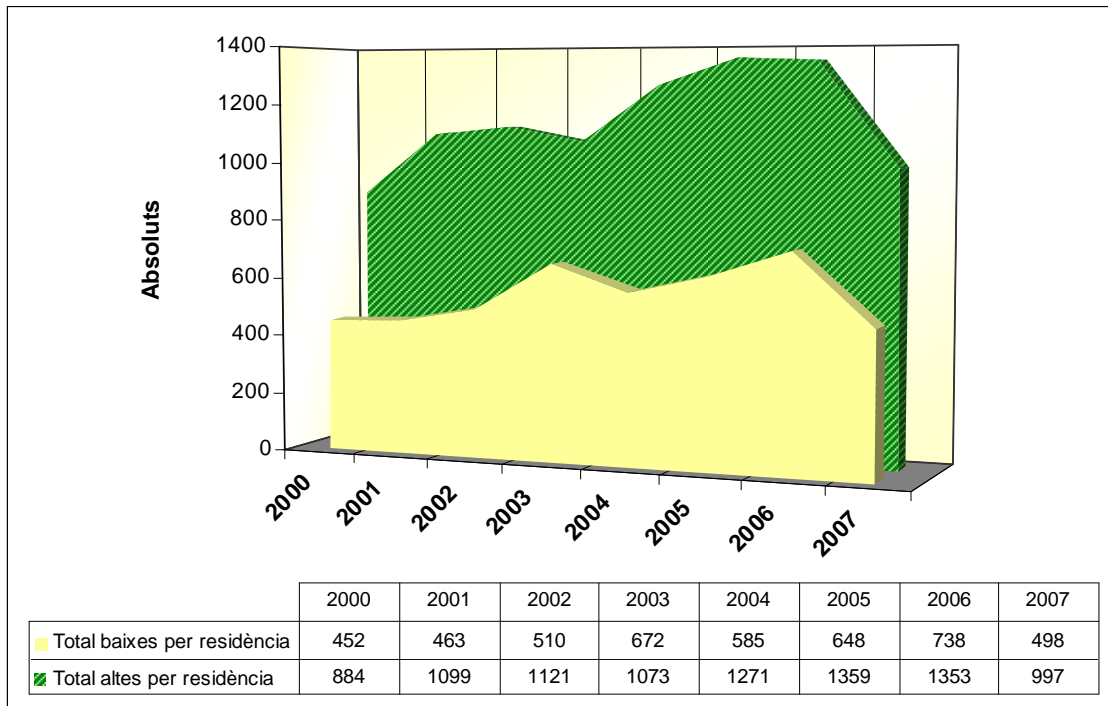

FONT: Diputació de Barcelona, *Programa Hermes*. Mapa: Web del Consell Comarcal del Baix Llobregat.

Dinàmica d'altres i baixes

Tal com hem vist en l'anterior apartat, el creixement de Corbera de Llobregat s'explica per un saldo migratori positiu molt alt en els últims anys. La composició d'aquest saldo ens ajuda a comprendre la dinàmica d'entrades i sortides de residents al municipi i la renovació constant de la seva població. És aquesta dinàmica de canvi, la que explica les característiques actuals de la població. Així, en el següent gràfic, podem veure el contrast entre les altes i baixes per canvi de residència i com les altes dupliquen el nombre de baixes.

GRÀFIC 6. Evolució anual de les altes i baixes per canvi de residència en el Padró Municipal a població de Corbera de Llobregat (2000-2007).

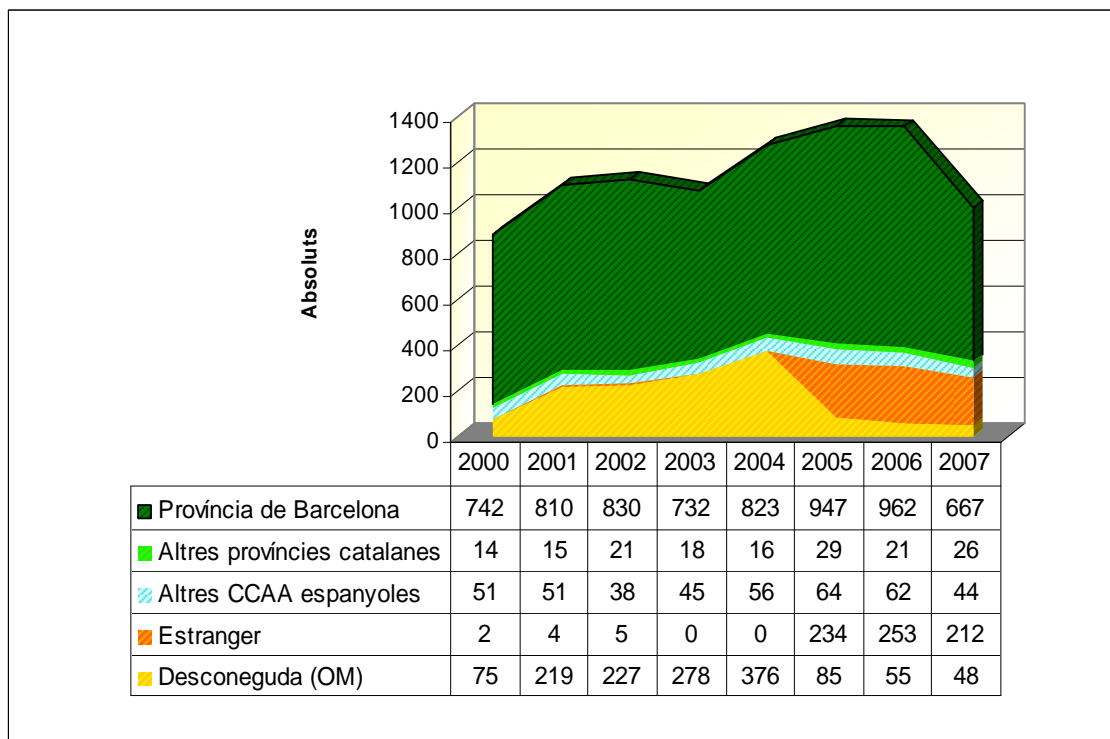
FONT: *Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007).*

Aprofundint ara en la **composició del flux immigratori d'entrada, observem que es compon principalment de persones procedents de la província de Barcelona**: entre 2000 i 2007, han arribat a Corbera 6.513 persones d'aquesta procedència, principalment dels municipis de Barcelona (1.897), Hospitalet de Llobregat (716), Sant Andreu de la Barca (479), Sant Feliu de Llobregat (301), Pallesjà (293), La Palma de Cervelló (238), Sant Boi de Llobregat (224), Cornellà de Llobregat (216), etc. La segona gran zona d'arribada és l'estranger. Aquí hem d'anotar, però, el gran volum d'altres de procedència desconeguda, que corresponen en gran part a estrangers empadronats per omissió. L'empadronament d'estrangers per omissió⁴ ha estat una pràctica molt estesa fins el 2004, especialment en el cas d'estrangers que no havien estat empadronats prèviament en cap altre municipi espanyol. D'aquesta manera, podem interpretar l'alt volum d'empadronaments de procedència desconeguda entre 2000 i 2004, que corresponen en la gran majoria de casos a persones de nacionalitat estrangera que provenen directament de l'estranger. El principal país de procedència és Paraguai –un 64% dels procedents de l'estranger –, seguits a molta distància pel Marroc (6%), Argentina (3,5%), Xina 2,5%), Brasil (2,5%), etc.

La mitjana d'edat de la població espanyola nouvinguda al municipi en el període estudiat és de 39,7 anys. **Pel que fa a la població estrangera, l'edat mitjana dels nouvinguts que s'han incorporat al municipi des de 2000 és de 32,3 anys.**

GRÀFIC 7. Evolució anual de les altes per canvi de residència en el Padró Municipal de Corbera de Llobregat segons procedència (2000-2007).

FONT: *Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007).*

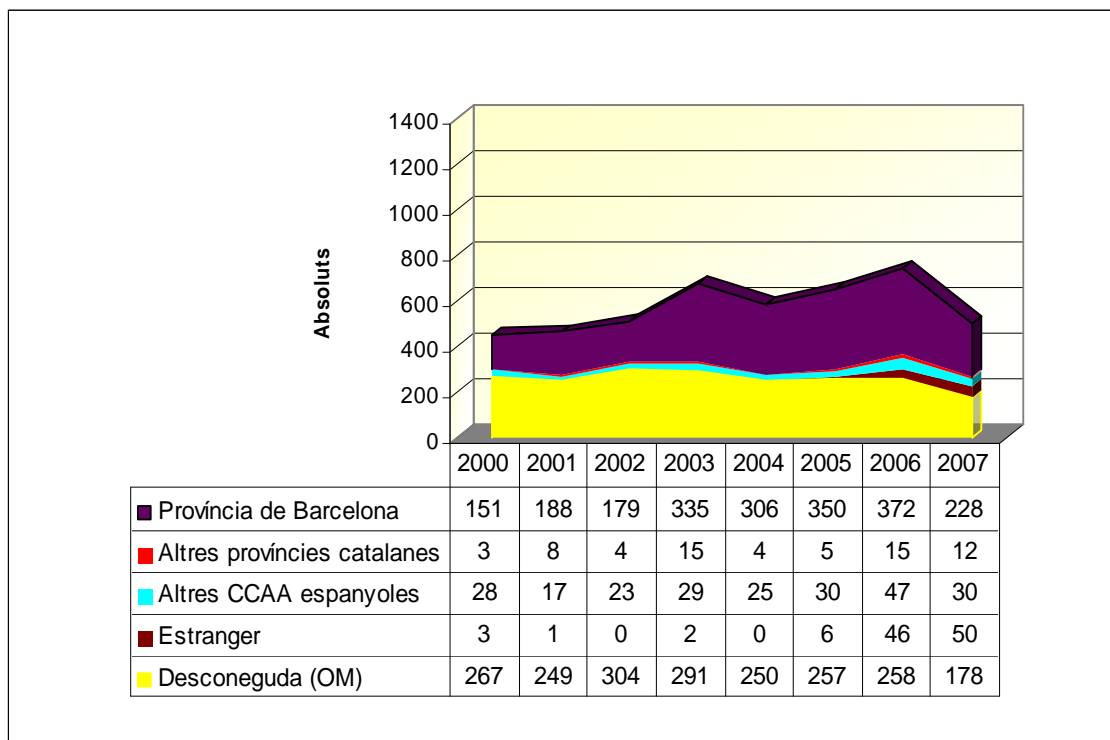
* L'any 2007 són dades incompletes.

En relació al flux paral·lel de sortida de residents, aquest ha tendit a augmentar, especialment des de 2002. Es tracta de baixes protagonitzades, en un 80,6% dels casos, per persones de nacionalitat espanyola. L'edat mitjana d'aquesta població és de 36 anys. En el cas dels estrangers l'edat mitjana dels que es donen de baixa en el padró de Corbera és de 34 anys. **La principal àrea de destinació és també la província de Barcelona, destacant com a destinacions concretes la ciutat de Barcelona (33,4%), l'Hospitalet de Llobregat (10,8%), Sant Andreu de la Barca (5,3%), i un ampli ventall restant de municipis propers.** Cal destacar, igualment, un volum molt alt de baixes llur destinació és desconeguda. Aproximadament el 17% d'aquestes baixes sense destinació coneguda corresponen a estrangers, mentre que la resta corresponen a espanyols.

Val a dir finalment, que aproximadament un 17% de les altes i un 13% de les baixes de residència procedents o amb destinació a altres Comunitats Autònomes espanyoles corresponen a persones estrangeres.

GRÀFIC 8. Evolució anual de les baixes per canvi de residència en el Padró Municipal de Corbera de Llobregat segons destinació (2000-2007).

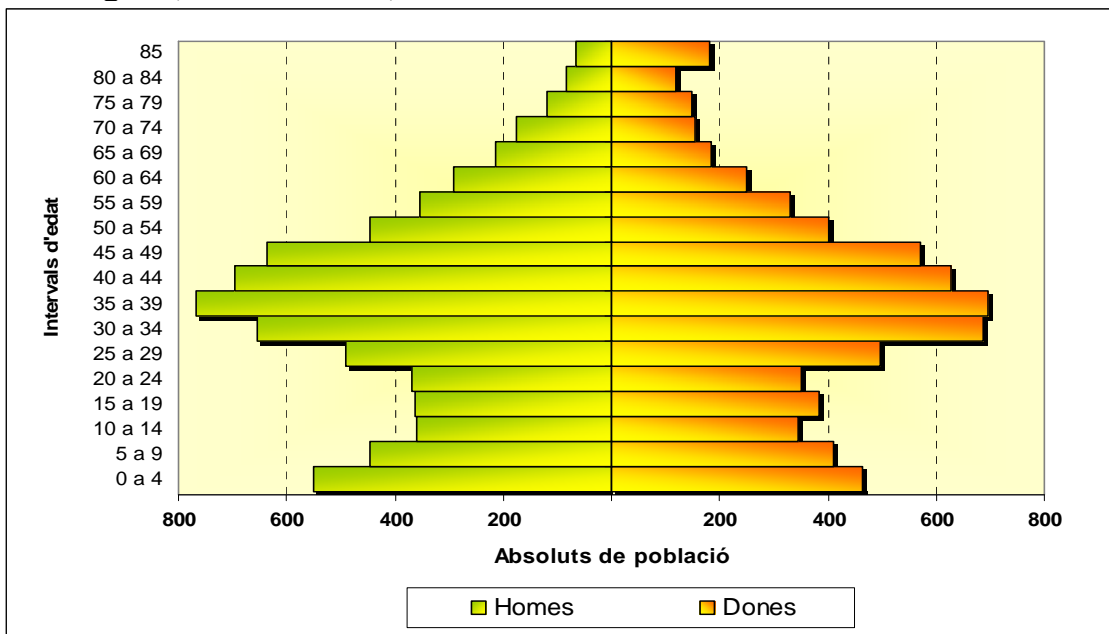

FONT: *Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007).*

3.3.- ESTRUCTURA DE LA POBLACIÓ

Analtzada conjuntament, la població de Corbera de Llobregat destaca per ser un municipi notablement jove: 36,5 anys és la mitjana d'edat del total de la població a finals de 2007, és a dir, 4,3 anys més jove que la mitjana d'edat que s'enregistra a nivell de la província de Barcelona (Diputació de Barcelona, *Programa Hermes*, 2007). Aquesta joventut de la població s'explica per diversos factors: per una banda, **l'elevada concentració de població en edats actives (entre els 30 i 39 anys)**, la **remuntada de la població infantil des de l'entrada en el 2000** (la població menor de 5 anys ha augmentat progressivament any rere any) i, finalment, per una **escassa presència de persones majors de 64 anys**. Hem de tenir en compte que la taxa d'envelliment ha disminuït lleugerament des de 2.004 per efecte de la immigració estrangera i espanyola (que en ambdós casos acostumen a protagonitzar persones joves o de mitjana edat). A més de per l'efecte del *babyboom* de la dècada dels setanta, que fa que les generacions compreses entre 30-40 anys siguin dominants.

GRÀFIC 9. Piràmide de sexe i edat de la població total de Corbera de Llobregat (22/11/2007).

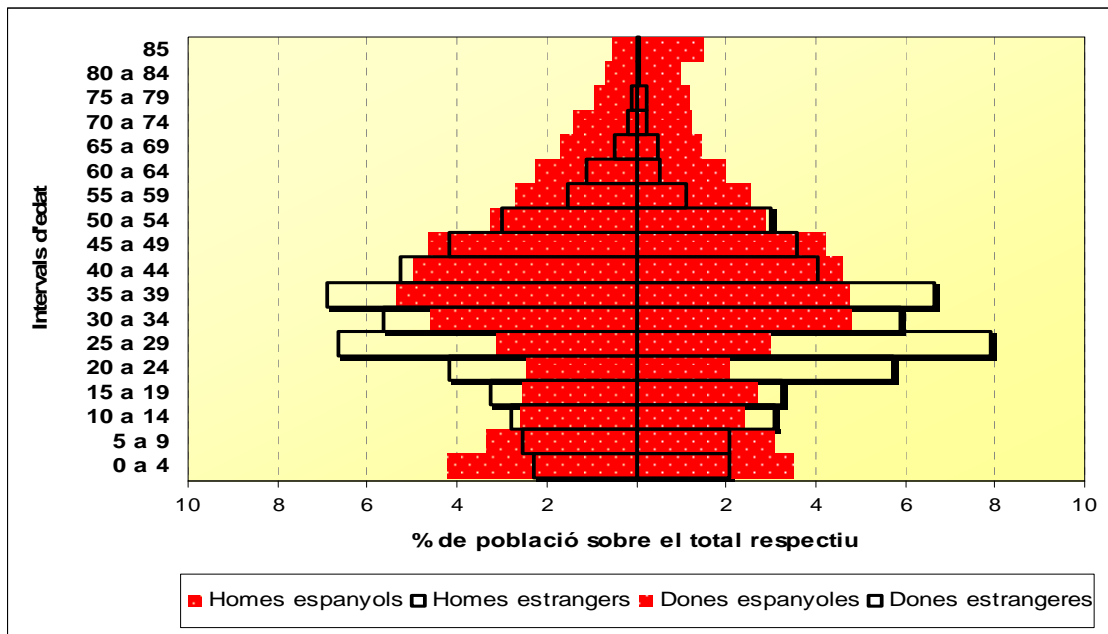
FONT: *Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007)*

* L'escala mostra 85 anys i s'ha d'interpretar 85 i més anys.

Si comparem l'estructura d'edat i sexe de població de nacionalitat estrangera amb la població de nacionalitat espanyola constatem diferències rellevants: en comparació amb la població autòctona, la població estrangera a Corbera de Llobregat es caracteritza pel pes predominant de les persones en edats actives joves (més feminitzat entre els 20 i 34 anys i amb més masculinització dels 35 als 59 anys). Es tracta doncs d'un grup d'edats productives i reproductives, amb una absència de persones grans i una menor presència d'infants menors de 10 anys⁵. Pel que fa a les edats adolescents (en aquest cas, entre 10 i 25 anys), cal destacar-ne la major proporció entre les famílies estrangeres, evidenciant l'escàs pes que aquestes edats tenen en l'estructura d'edat de la població espanyola, per la brusca reducció de la natalitat durant els anys 80' i 90'. Entre la població de nacionalitat espanyola es dona un cert predomini d'homes, degut a una certa masculinització de les edats actives i infantils que no arriba a ser compensada per la feminització que en canvi constatem entre les edats més avançades. Aquest fenomen és comú a d'altres municipis joves de la província de Barcelona.

GRÀFIC 10. Piràmide comparada d'edat i sexe de la població de nacionalitat estrangera i espanyola de Corbera de Llobregat (22/11/2007).

⁵ La menor presència d'infants entre el col·lectiu estranger pot estar accentuat per l'efecte de les nacionalitzacions dels nomenats nascuts en territori espanyol però de pares estrangers.

FONT: Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007).

La Taula 2 ens mostra alguns indicadors socio-demogràfics de la població de Corbera de Llobregat que ens permeten realitzar una interpretació més acurada de l'estructura d'edat i sexe de la població de nacionalitat espanyola i estrangera. L'edat mitjana del total d'empadronats és baixa respecte al conjunt de la província, tal com s'ha comentat anteriorment. Entre la població de nacionalitat espanyola, la major esperança de vida femenina fa augmentar aquesta edat mitja per les dones espanyoles. Entre els estrangers, destaca una edat mitjana més jove, similar a la que es dona arreu de la província, situada entorn els 30 anys. La pràctica inexistència, ara per ara, de població major de 64 anys entre els estrangers, dona com a conseqüència uns índexs de dependència senil molt baixos (2,2%). Entre la població espanyola trobem també un índexs baixos de dependència senil i d'envelliment: 17% de dependència senil (és a dir, per cada 100 persones en edat activa en trobem 17 en edat de jubilació) i 57,4% d'índex d'envelliment (és a dir, per cada 100 menors de 16 anys a Corbera trobem 57 persones majors de 64 anys). En el context de la província de Barcelona Corbera destaca com un municipi amb una població molt jove⁶. Finalment, destaquen uns índexs de dependència juvenil alts, per l'important i creixent pes d'infants sobre les edats actives.

TAULA 2. Indicadors de l'estructura de població. Corbera de Llobregat (22/11/2007)					
Indicadors		Població espanyola	Població estrangera	Conjunt població	
Mitjana d'edat	Homes	36,5	31,9	35,9	
	Dones	38,0	31,1	37,1	
	Total	37,2	31,5	36,5	
Població de 0 a 15 anys		2.457	268	2.725	
Població entre 16 i 64 anys		8.314	1.399	9.713	
Població de 65 i més anys		1.411	31	1.442	
Total població		12.182	1.698	13.880	
Índex de dependència global*		46,52	21,37	42,90	
Índex de dependència juvenil**		29,55%	19,16%	28,06%	
Índex de dependència senil***		16,97%	2,22%	14,85%	
Índex d'envelliment****		57,43%	11,57%	52,92%	

FONT: Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007).

⁶ Per al total de població del conjunt de la Província de Barcelona, l'índex de dependència senil s'eleva fins a 24% i l'índex d'envelliment fins a 107,3%. L'índex de dependència juvenil del conjunt de la Província de Barcelona és de 22,38. (Diputació de Barcelona, Programa Hermes.

* Índex de dependència global: (població de 0 a 15 anys) + (població de 65 i més anys) / (població entre 16 i 64 anys) * 100.

** Índex de dependència juvenil: (població de 0 a 15 anys) / (població entre 16 i 64 anys) * 100.

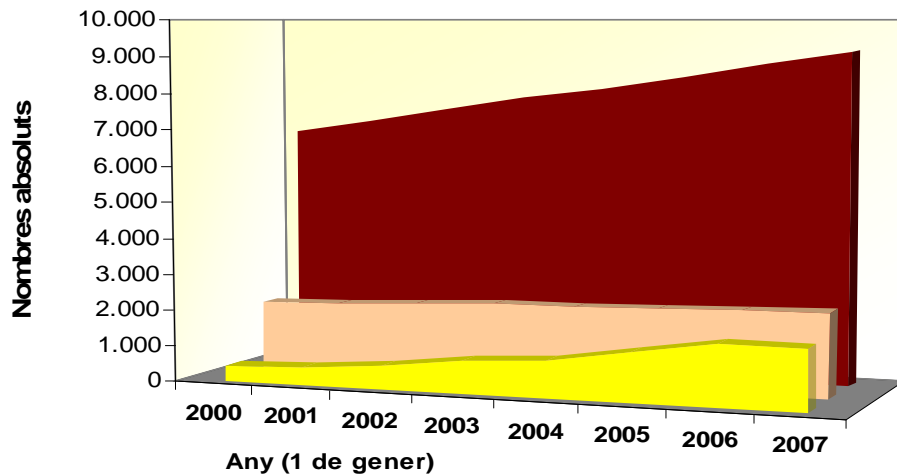
*** Índex de dependència senil: (Població de 65 i més anys) / (població entre 16 i 64 anys) * 100.

**** Índex d'envelliment: (Població de 65 anys i més)/(Població de 0 a 15 anys))*100

3.4.- ORIGEN I NACIONALITATS DE LA POBLACIÓ ESTRANGERA

Corbera de Llobregat és un municipi on gairebé **el 70% dels residents han nascut a Catalunya. Aproximadament un 18% són vinguts d'altres regions d'Espanya i el 13% restant per l'any 2007 van néixer a altres països.** Entre els que són nascuts a Catalunya, destaquen els nascuts a Barcelona, Corbera, Hospitalet de Llobregat, Esplugues de Llobregat i altres municipis de la comarca.

GRÀFIC 11. Evolució de la població de Corbera de Llobregat segons lloc de naixement (2000-2007).

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
■ Estranger	420	481	656	901	1.021	1.354	1.688	1.656
■ Resta d'Espanya	1.928	2.010	2.104	2.181	2.196	2.239	2.278	2.313
■ Catalunya	6.742	7.082	7.434	7.821	8.061	8.432	8.839	9.164

FONT: *Idescat 2007* (recomptes de població a 1 de gener, xifres oficials).

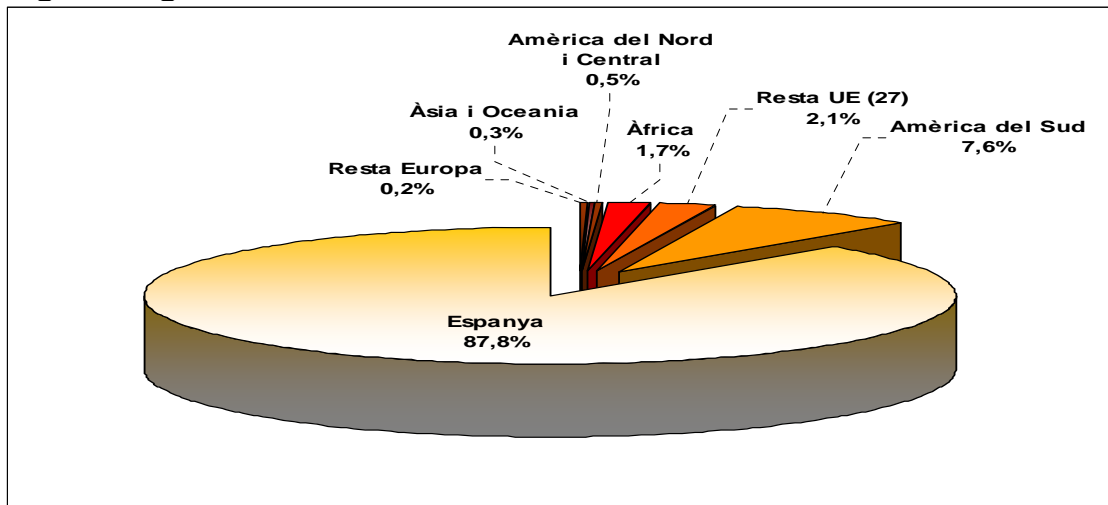
En relació als nascuts a l'estranger, cal tenir en compte que no tots ells corresponen a persones actualment amb nacionalitat estrangera, de la mateixa manera que no totes les persones nascudes a Espanya tenen nacionalitat espanyola. En aquest aspecte, les lleis de nacionalització del país juguen un paper important. En general, en països on el temps de residència és un dels principals criteris per obtenir la nacionalitat, com el cas d'Espanya, observem sempre un major volum de persones nascudes a l'estranger que persones amb nacionalitat estrangera: així, si a principis de 2007 el percentatge d'estrangers sobre el total de població era a Corbera de 10,8%, el percentatge de persones nascudes a l'estranger ascendia fins el 12,6%. És de suposar que aquesta diferència d'aproximadament dos punts percentuals correspon principalment a persones nacionalitzades.

Atenent a les nacionalitats dels residents estrangers a Corbera de Llobregat l'any 2007, **el continent de procedència amb més pes és Amèrica del Sud, seguit pels nacionals de països integrants de la Unió Europea i en tercer lloc del continent africà** (7,6%, 2,1% i 1,7% respectivament, sobre el total de població). La resta de nacionalitats agrupades per grans regions tenen un pes insignificant en

l'estructura de la població de Corbera de Llobregat⁷.

GRÀFIC 12. Composició de la població estrangera de Corbera de Llobregat segons regions de nacionalitat. 22/11/2007.

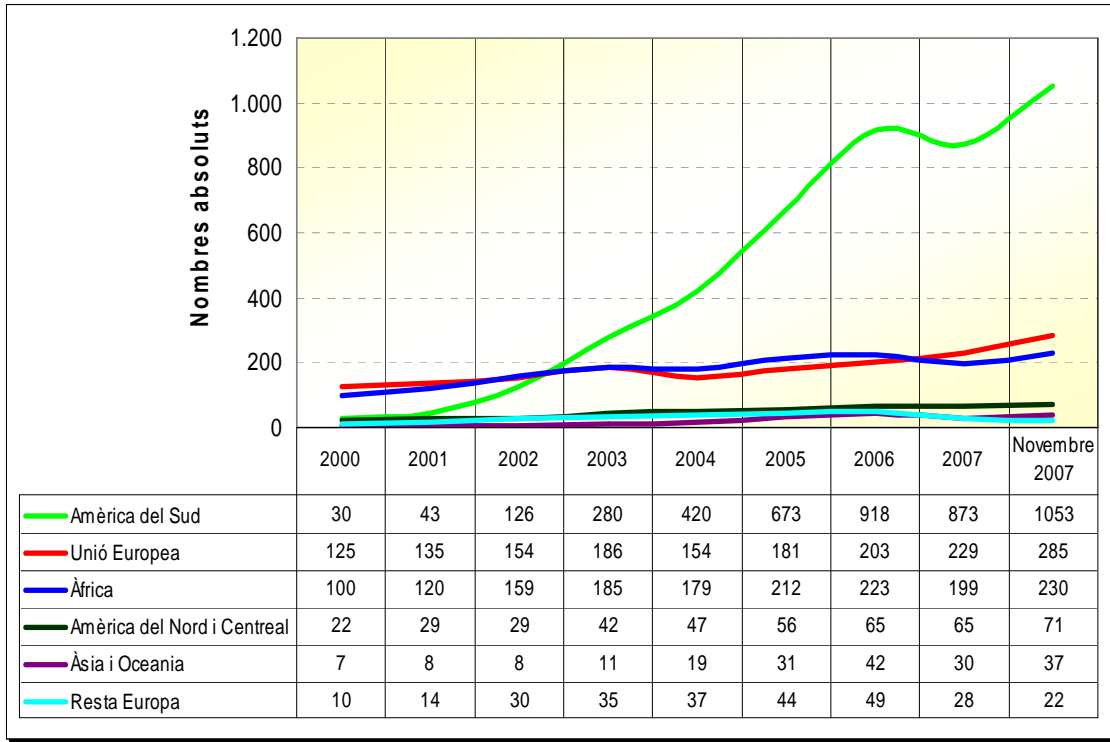
FONT: Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007)

Pel que fa a l'evolució d'aquests col·lectius, destaca en bona mesura l'ascens accelerat i continu de la població llatinoamericana, principalment a partir de l'any 2001. Malgrat que el contingent de ciutadans d'altres països integrants de la Unió Europea no ha deixat de créixer, es tracta d'un creixement moderat i relativament menys important respecte a la població estrangera total. L'entrada d'africans al municipi també s'ha incrementat respecte a l'any 2000, però no constitueixen un col·lectiu amb gaire presència a Corbera, a diferència d'altres municipis veïns (com per exemple Sant Andreu de la Barca, on representen la meitat de la població estrangera). La resta de regions d'origen continuen tenint al municipi una presència clarament anecdòtica, sense que de moment s'hagin desenvolupat com a fluxos migratoris reals.

⁷ Si calculem els percentatges sobre el total de població estrangera al municipi, obtenim que els procedents d'Amèrica del Sud representen a novembre de 2007 el 62% de la població estrangera. Els procedents d'altres països de la Unió Europea (27) el 17% i els africans el 14%. Els nacionals d'Amèrica del Nord i Central sumen el 4% dels estrangers; els asiàtics i oceànics el 2% i finalment al resta d'Europeus el 1%. Font: Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007)

GRÀFIC 13. Evolució de les principals regions de nacionalitat de la població estrangera a Corbera de Llobregat (2000-2007).

Font: *Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007)*

* Àsia i Oceania s'han agrupat perquè el nombre d'oceànics és estadísticament irrellevant.

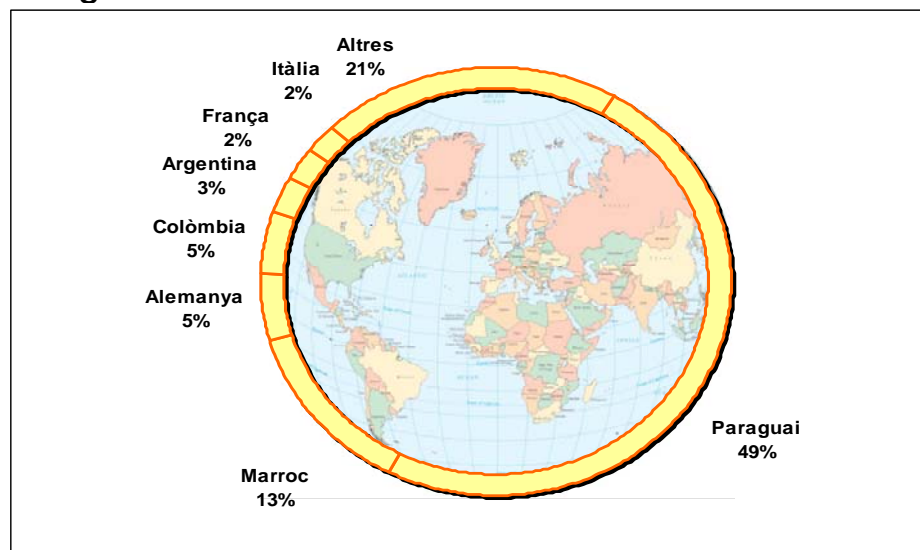
Segons s'observa al gràfic 14, que desagrega la població estrangera per nacionalitats específiques, observem com **la meitat de les persones estrangeres de Corbera són nacionals del Paraguai** (834 a l'any 2007): Aquest és sens dubte un dels trets més singulars del fenomen migratori a Corbera, on **una nacionalitat molt minoritària a nivell de Catalunya assoleix en canvi un clar predomini en una localitat concreta**. Aquest fet demostra com la dinàmica dels fluxos migratoris va molt lligada a l'establiment de xarxes transnacionals de relacions socials.

La segona nacionalitat més present al municipi és la marroquina (224 efectius). La nacionalitat alemanya també és present al municipi i, juntament amb els francesos (40) i italians (39), conformen el gruix de població comunitària de Corbera. Es constata, doncs, que l'augment de comunitaris no està en el cas de Corbera relacionat amb l'arribada de ciutadans de la Unió Europea ampliada, sinó pels fluxos procedents

d'Europa Occidental. Els colombians i argentins també tenen presència al municipi, amb 79 i 49 efectius respectivament, conformant juntament amb els paraguaians el gruix de sud-americans. Finalment, les 341 persones estrangeres que conformen el 21% restant, engloben una amalgama molt diversa de 49 nacionalitats diferents, totes elles molt minoritàries (menys de 37 persones en tots els casos).

GRÀFIC 14. Principals nacionalitats específiques de la població estrangera de Corbera de Llobregat.

22/11/2007.

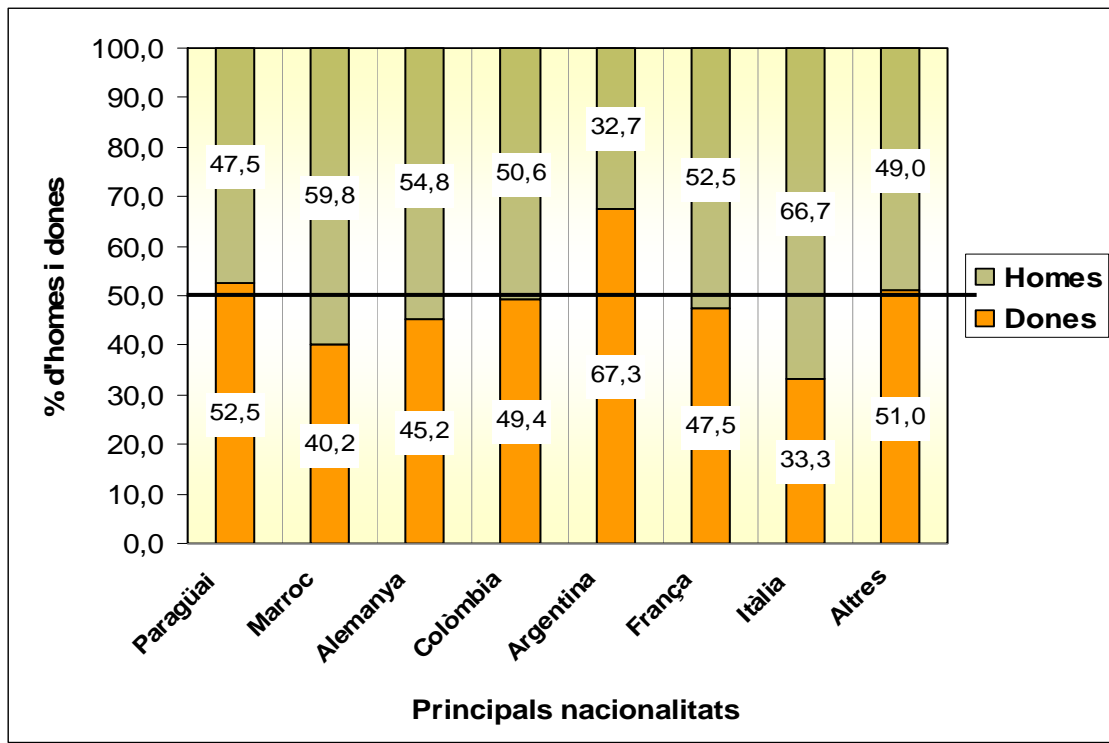
FONT: *Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007).*

La composició per sexes de les diferents nacionalitats posa igualment de manifest la diversitat dels fluxos migratoris presents al municipi: així, entre les nacionalitats del Paraguai i Argentina hi predominen les dones (sobretot a aquesta última). Aquest torna a ser un tret particular de Corbera, ja que aquesta feminització no la trobem entre la població argentina en el conjunt de la província de Barcelona⁸. Inversament succeeix amb els colombians, que si bé acostumen a ser una nacionalitat força feminitzada, a Corbera presenta un equilibri de sexes. Entre els marroquins la masculinització és més acusada, ja que per cada dona marroquina al municipi hi ha 1'5 homes marroquins, replicant en aquest cas la dinàmica que es dona en el conjunt de Catalunya.

⁸ En el cas de la província de Barcelona a 1/1/2007, el 52% dels argentins i el 37% dels paraguaians són homes. FONT: Instituto Nacional de Estadística (INE).

GRÀFIC 15. Composició per sexe de les principals nacionalitats de la població estrangera de Corbera de Llobregat. 22/11/2007.

FONT: *Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007).*

3.5.- LOCALITZACIÓ DE LA POBLACIÓ ESTRANGERA

Abans d'analitzar com es distribueix la població estrangera dins el territori de Corbera de Llobregat, cal tenir present alguns trets que defineixen la urbanització, mobilitat i comunicacions del terme municipal.

Corbera s'ha anat configurant com a un municipi clarament residencial seguint el model de ciutat de baixa densitat i d'alta dispersió territorial. La trentena d'urbanitzacions que hi ha actualment, s'han construït damunt el relleu accidentat generant alhora una accessibilitat limitada i problemàtica tant a nivell intern del municipi com a nivell extern. Per tant, la mobilitat intermunicipal i intramunicipal no esdevé l'únic repte ja que cal potenciar les relacions entre les àrees que estableixen poca interacció tant amb el nucli compacte com entre elles mateixes, per tal d'afavorir la cohesió social de la ciutadania.

Seguint la divisió establerta en el Padró Municipal, atenent a seccions electorals, Corbera es divideix en un únic districte d'onze seccions censals. **El major nombre de persones estrangeres resideix en la secció 3 (principalment paraguaians)**, tant si atenem a la distribució de la població immigrada per seccions com si atenem al pes poblacional dels estrangers sobre el total de població de cada secció (28,7% i **27,2%** respectivament). A la secció 2, la més poblada del municipi amb 2.503 efectius, hi resideix una mica més de la quarta part dels estrangers de la ciutat (27,3%), malgrat que el pes sobre la població de nacionalitat espanyola no és tan acusat com a la secció anterior. **Més del 80% dels marroquins presents al municipi es concentren entre les seccions 2 i 3** (del total de 224 marroquins residents al municipi, 182 es localitzen en aquesta part de la ciutat). A les seccions 10 i 9 també es concentra un important nombre de persones estrangeres, en concret les persones vingudes del Paraguai (el 16,6% i el 13,9% sobre el total de la població). En resum, observem com la població estrangera del municipi es concentra clarament en el nucli urbà (veure mapa 3).

A la resta de seccions (4, 7, 5, 1, 11 i 6), corresponents a urbanitzacions residencials, el percentatge d'estrangers està per sota de la mitjana del municipi, disminuint progressivament fins arribar a un 2% a la secció sisena.

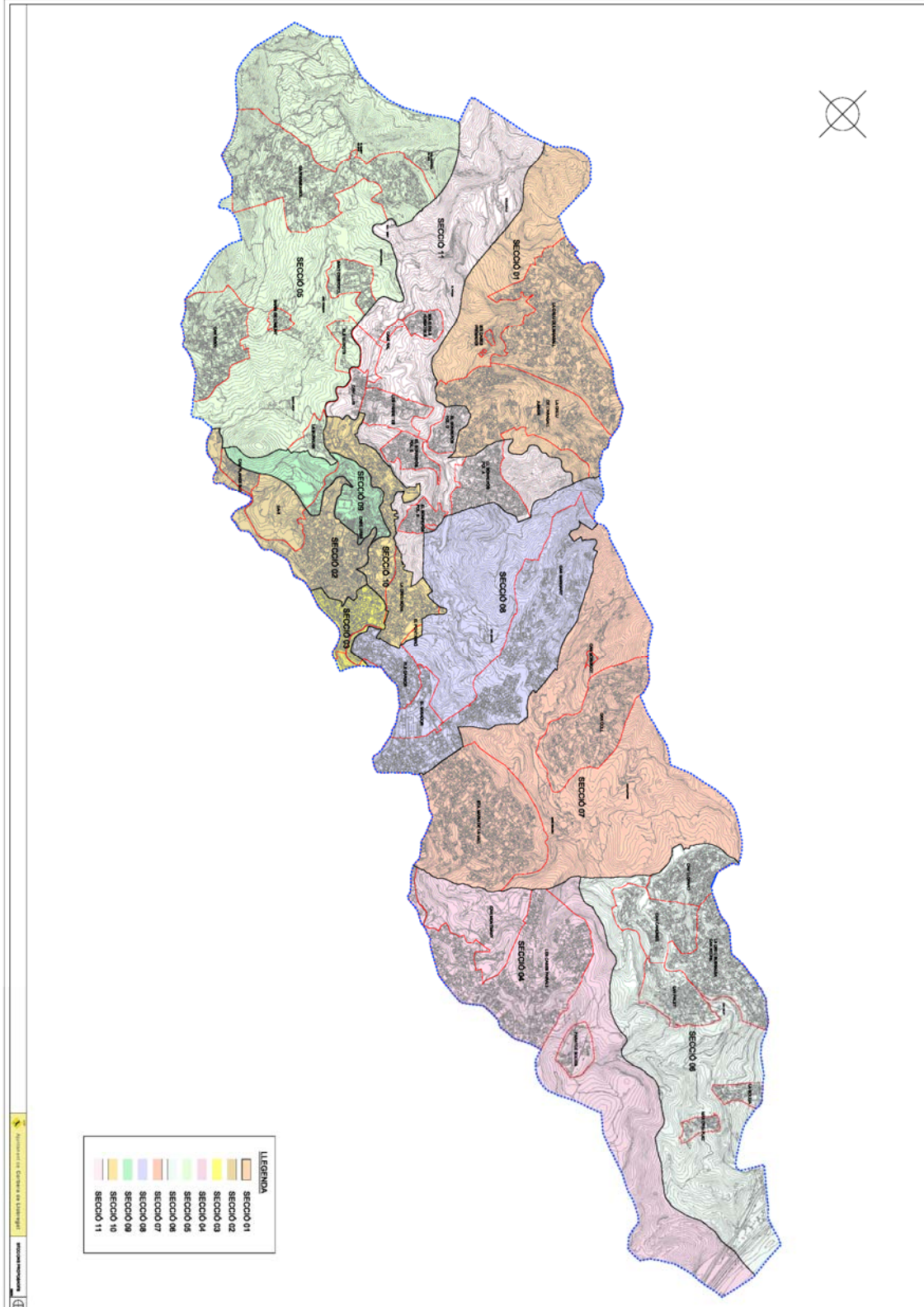
TAULA 3. Distribució de la població total i estrangera per seccions. Corbera de Llobregat (22/11/2007)

Secció	Total població	% total població per seccions	Total població estrangera	% població estrangera sobre total estrangers	% població estrangera sobre total població de la secció	Principal nacionalitat estrangera de la secció
1	1.227	8,8	71	4,2	5,8	Alemanys
2	2.503	18,0	464	27,3	18,5	Paraguaians
3	1.789	12,9	488	28,7	27,3	Paraguaians
4	916	6,6	71	4,2	7,8	Alemanys
5	952	6,9	58	3,4	6,1	Paraguaians
6	1.059	7,6	21	1,2	2,0	Indeterminat
7	934	6,7	61	3,6	6,5	Alemanys
8	1.127	8,1	53	3,1	4,7	Paraguaians
9	862	6,2	120	7,1	13,9	Paraguaians
10	1.371	9,9	227	13,4	16,6	Paraguaians
11	1.140	8,2	64	3,8	5,6	Paraguaians
Total	13.880	100,0	1.698	100,0	12,2	Paraguaians

FONT: *Padró Municipal d'Habitants de Corbera de Llobregat (22/11/2007).*

MAPA 2. Mapa de seccions de Corbera de Llobregat. 2007

FONT: Ajuntament de Corbera de Llobregat

MAPA 3. Aproximació a la distribució de la població estrangera per seccions. 2007

FONT: Programa Hermes, Diputació de Barcelona.

3.6.- SÍNTESI

- A novembre de 2007, Corbera de Llobregat té una població total de 13.880 residents (xifra no oficial). Un dels trets demogràfics més destacables de Corbera és el seu accentuat creixement poblacional d'ençà finals dels anys

noranta, amb **taxes de creixement anuals superiors al 6%**, considerades molt altes en el context de la província de Barcelona.

- En els últims vuit anys, **els fluxos migratoris han aportat gairebé el 90% del creixement poblacional net**, mentre que el creixement natural només un 10%.
- Corbera es caracteritza per ser un dels municipis amb una població més jove de la província de Barcelona: **36,5 anys de mitjana d'edat i un índex d'envelliment que no arriba al 53%**. Aquesta joventut de la població és deguda a diversos factors: remuntada de la natalitat a partir de 2.000, acusada concentració de la població en les edats actives entre 30 i 40 anys i impacte de la immigració autòctona i estrangera (que es concentra en aquestes mateixes edats).
- **Corbera de Llobregat té actualment un total de 1.698 residents estrangers (12,2% de la població total)**. Aquest percentatge és molt similar al que es dona al conjunt de Catalunya i a la província de Barcelona i superior als nivells de població estrangera de la comarca del Baix Llobregat.
- La població estrangera manté una distribució per sexes que **es feminitza quan analitzem els procedents d'Amèrica del Sud i es masculinitza si analitzem als nouvinguts de l'Àfrica. El 49% del total d'estrangers són del Paraguai. Aquest és, sens dubte, un dels trets més singulars del fenomen migratori a Corbera**, on una nacionalitat molt minoritària a nivell de Catalunya assoleix en canvi un clar predomini en aquest municipi. La resta de nacionalitats conforma un conjunt molt divers de més de 50 nacionalitats diferents.
- S'observa un canvi de tendència en l'evolució dels percentatges de població estrangera des d'inicis del 2006. **A més del relatiu alentiment en la dinàmica d'arribada de persones estrangeres**, s'han efectuat un total de 276 baixes d'ofici d'estrangers no comunitaris sense residència permanent perquè no han renovat el seu empadronament (segons marca la Llei d'estrangeria vigent).
- La població estrangera de Corbera es concentra en les seccions 2, 3, 9 i 10, que són les que es corresponen amb el nucli urbà. A la secció 3 la presència d'estrangers sobre el total de la població arriba al 27%. En un altre extrem se

Ajuntament
Corbera
de Llobregat

Pla Recepció i Acollida Municipal

Servei de polítiques d'immigració i ciutadania

situen les seccions 6 i 8, on la població estrangera està per sota del 5%.

4. EIXOS ESTRATÈGICS

4.1. RECEPCIÓ I PRIMERA ACOLLIDA.

4.1.a. Reforçar L'Oficina d'Atenció al Ciutadà per tal que esdevingui l'eix principal de l'acollida a Corbera.

4.1.b. Definició de la Xarxa de Serveis i Acollida de Corbera de Llobregat.

4.1.c Definició i Implementació del Circuit d'Acollida.

4.2 PROMOURE LA CONVIVÈNCIA I INTEGRACIÓ DE LES PERSONES NOUINGUDES A CORBERA DE LLOBREGAT.

4.1. RECEPCIÓ I PRIMERA ACOLLIDA

Una de les primeres problemàtiques que afronten les persones nouvingudes en el

moment de l'arribada és la desubicació en el nou entorn, sovint fruit del desconeixement de l'idioma i de l'espai vital. Per aquest motiu, sorgeix la necessitat de desenvolupar accions dirigides a pal·liar les necessitats d'informació que acompanyen un projecte migratori.

L'Ajuntament, mitjançant les seves àrees i serveis, ha de definir quines són les informacions que cal transmetre a la ciutadania, i ha de promoure l'accés amb igualtat d'oportunitats de tots els veïns i veïnes, als recursos i serveis municipals. Des d'aquesta perspectiva -la normalització- cal reforçar l'actual Registre Municipal i dotar-lo d'eines per tal que pugui esdevenir una Oficina d'Atenció al Ciutadà, a partir del qual qualsevol ciutadà o ciutadana resident a Corbera, sigui quin sigui el seu origen, pugui informar-se de qualsevol tema.

Aquest eix planteja tres accions principals (Reforç de l'OAC com a eix de l'acollida, La Xarxa de Serveis de Recepció i Acollida i el Circuit d'Acollida) busca donar una resposta efectiva a les necessitats que tenen les persones que arriben a un context que desconeixen. Totes tres accions responen a objectius diferents però complementaris, i constitueixen l'eix central de les polítiques d'Acollida a Corbera de Llobregat.

Tenen en comú el fet que pivoten sobre el mateix servei, L'OAC, que per lògica i funcions, esdevé la porta d'entrada i el principal punt de contacte de les persones nouvingudes amb l'administració local. A més a més, suposa una aposta clara per atendre a la població d'origen estranger, de manera normalitzada, sense crear serveis paral·lels ni duplicar recursos.

En el cas de la Xarxa de Serveis de Recepció i Acollida, es tracta de definir com, qui i quina informació han de transmetre els diferents serveis municipals a les persones nouvingudes d'origen estranger, des de la perspectiva de l'atenció a les persones. També es tracta d'una estructura d'informació permanent sobre la realitat migratòria del municipi que ha de proporcionar informació a les diferents àrees i serveis municipals.

En el cas del Circuit d'Acollida, es tracta d'una intervenció més proactiva on el

Ajuntament
Corbera
de Llobregat

Pla Recepció i Acollida Municipal

Servei de polítiques d'immigració i ciutadania

municipi busca facilitar la integració des del mateix moment de l'arribada, d'aquelles persones nouvingudes, i ofereix de manera voluntària, un circuit estructurat en base a l'aprenentatge del català, les sessions de benvinguda i els tallers d'acollida.

4.1.a. REFORÇAR L'OFICINA D'ATENCIÓ AL CIUTADÀ PER TAL QUE

ESDEVINGUI L'EIX PRINCIPAL DE L'ACOLLIDA A CORBERA.

L'Oficina d'Atenció al Ciutadà (antic registre municipal) ha de poder atendre amb normalitat qualsevol demanda d'informació per part de qualsevol persona nouvinguda. Aquest servei municipal és clau per a una bona política d'acollida, ja que habitualment és allí on la persona nouvinguda es crea la primera imatge i té els primers contactes amb l'administració pública, del lloc on ha decidit residir. Garantir una bona informació i coneixement a aquestes persones, afavorirà que esdevinguin autònomes quan més aviat millor, i la normalització de la seva vida al municipi.

L'Oficina d'Atenció al Ciutadà hauria de poder informar, orientar i derivar als diferents serveis que formen part de la Xarxa de Serveis de Recepció i Acollida, en el cas que un ciutadà o ciutadana estranger, s'hi adreci demanant informació.

Diagnòstic.

L'Oficina d'atenció al ciutadà (fins fa molt poc, el Registre Municipal) és el lloc on s'adrecen les persones per tal d'inscriure's al padró. Segons les persones que treballen al registre, l'arribada de població nouvinguda ha generat un volum més elevat de feina per part d'aquest servei, tant pel que fa a tràmits associats al fenomen migratori (empadronaments i posteriors renovacions, sol·licituds de certificats d'empadronaments, informes d'inserció social, registres d'entrada de tràmits i instàncies associades al reagrupament familiar i a l'arrelament social...etc.) com a les demandes d'informació general sobre diversos temes que tenen a veure amb la vida del municipi.

De fet, a més dels diversos tràmits i procediments administratius, el registre ha fet i fa *de facto* funcions d'Oficina d'Atenció al Ciutadà, per la qual cosa han de resoldre sovint demandes d'informació general.

En relació a la població nouvinguda, des del registre es manifesten dificultats de comunicació -especialment amb la població magrebina- que fins ara s'han resolt amb terceres persones que feien la traducció i quan no ha pogut ser, amb bona predisposició per part dels interlocutors. També es palesa, la pressió i urgència

d'alguns ciutadans estrangers, quan sol·liciten documents administratius de l'ajuntament per tal de poder efectuar els seus tràmits d'estrangeria.

Respecte a fa dos o tres anys, davant els dubtes o dificultats per resoldre una demanda plantejada per una persona d'origen estranger, s'ha reduït molt el nombre de persones que enfront aquesta situació, són derivades directament als serveis socials o al tècnic d'immigració.

Dèficits Identificats

- Manca de personal suficient per afrontar el volum de feina existent.
- Inexistència d'un protocol d'actuació clar, conegut i consensuat pels diferents serveis municipals sobre la informació que cal donar a les persones nouvingudes. No es disposa de cap protocol d'atenció ni fulls de derivació cap a d'altres serveis, quan es tracta d'atendre a persones nouvingudes.
- Manca de formació sobre el fenomen migratori i especialment d'alguns tràmits d'estrangeria, la competència dels quals pertoca als municipis, i la sol·licitud dels quals es fa al registre.
- Problemes puntuals de comunicació amb les persones nouvingudes que no parlen ni el català ni castellà.
- Insuficiència de temps per acompanyar amb una breu explicació els fulletons informatius que es lliuren des del registre.
- Dificultats d'implicació de l'OAC en el procés de recepció i acollida de les persones nouvingudes.

Possibles Accions a Desenvolupar.

- ➔ Reforçar el personal de l' OAC i el registre Municipal, per tal que pugui esdevenir el servei central de les polítiques d'acollida, a partir de les quals

s'efectuï la derivació a d'altres serveis.

- Dissenyar un protocol d'acollida de manera que faciliti la detecció des de l'OAC de les necessitats de la persona nouvinguda, i la pugui informar i adreçar a d'altres serveis.
- Adhesió de l'OAC a la Xarxa de Serveis de Recepció i Acollida de Corbera de Llobregat i Circuit d'Acollida.
- Distribució de material informatiu per a qualsevol persona que arribi a Corbera per a residir-hi.
- Formació i Informació del personal de l'OAC i Registre en relació a l'atenció a la diversitat.

4.1.b. DEFINICIÓ I POSADA EN MARXA DE LA XARXA DE SERVEIS DE RECEPCIÓ I ACOLLIDA.

Entenem que haurien de formar part d'aquesta xarxa, aquells serveis i recursos (municipals o no) que per la seva definició i situació en l'estructura del municipi, estan en contacte amb la població que arriba de nou al municipi, i conscientment o inconscientment, són agents d'acollida.

La majoria de les vegades, el primer contacte de les persones nouvingudes amb l'administració local, té lloc en determinats serveis municipals i/o equipaments que, per les seves característiques i funcions són punt de contacte amb aquelles persones que acaben d'arribar al municipi. El primer i més important d'aquests serveis des del punt de vista de l'acollida -tot i que no l'únic- és l'Oficina d'Atenció al Ciutadà o Registre Municipal, que és on té lloc l'empadronament i a on es dirigeixen majoritàriament les persones que arriben de nou a un municipi. Sembla lògic per tant, que sigui des d'aquest servei, des d'on es centralitzi la informació de caràcter general que cal donar a les persones immigrades, i que l'OAC o Registre es configurin com a punt principal de la Xarxa de Serveis de Recepció i Acollida de Corbera de Llobregat, a partir de la qual es pugui derivar al ciutadà a d'altres àrees o serveis.

La resta de serveis o àrees que haurien de ser punts d'aquesta xarxa són aquells que ofereixen serveis o recursos rellevants per a aquelles persones que arriben de nou a qualsevol municipi, i que poden necessitar una informació més acurada sobre temes més específics vinculats en aquells serveis.

L'objectiu de la xarxa ha de ser que els tots els serveis i equipaments que en formin part, puguin donar una informació pràctica i eficaç sobre l'accés als recursos públics, a les persones nouvingudes. De la mateixa manera, el fet de coordinar-se i consensuar la informació que s'ha de donar, i quan s'ha de derivar a la persona a d'altres serveis, ha de contribuir a maximitzar l'eficàcia dels diferents serveis municipals. La xarxa també ha de ser un espai per compartir informació, elaborar coneixement i proposar i impulsar accions de millora en els processos d'acollida de les

persones nouvingudes.

Les funcions de la xarxa serien:

- Proporcionar informació a les persones nouvingudes sobre l'accés a recursos i serveis bàsics.
- Elaborar i consensuar la informació sobre recursos i serveis que cal donar a les persones nouvingudes.
- Resoldre els obstacles, detectar necessitats i plantejar propostes d'intervenció per tal de millorar l'eficàcia del serveis en relació allò que tingui a veure amb la població nouvinguda i la seva acollida al municipi.
- Derivar i orientar a les persones nouvingudes als diferents serveis de la Xarxa.

L'esquema inicial de la xarxa respondria als següents tràmits, serveis, funcions i informació:

Empadronament (L'OAC - el Registre Municipal en aquests moments-). Tota persona que arriba a un municipi té el deure d'empadronar-se i el dret a ser empadronat. A més, és a partir de l'acte d'empadronar-se que les persones poden accedir a dos drets fonamentals com són, l'escolaritat al sistema educatiu i l'atenció sanitària, pels quals s'exigeix estar empadronat. Donat que aquest és el servei a on la majoria de les vegades s'hi adrecen les persones nouvingudes, hauria de poder donar informació de caràcter general d'interès per a les persones i per al municipi, detectar quines són les seves necessitats, i fer la derivació a d'altres serveis i/o equipaments quan s'escaigui.

Atenció Sanitària i Obtenció de la Targeta Sanitària Individual (CAP). Per tal de poder ser atès en un centre mèdic -més enllà de les situacions d'urgències- cal obtenir abans la TSI. A més, cal informar sobre el funcionament dels recursos sanitaris sense donar per entès que les persones nouvingudes sàpiguen com funciona

el sistema sanitari català perquè, a més de no ser així, la manca d'informació genera sovint un ús inadequat dels serveis sanitaris.

Matriculació Escolar i Accés al sistema Educatiu. (Servei d'Educació). Pels menors d'edat de 6 a 16 anys l'escolaritat és obligatòria. Moltes de les persones nouvingudes ho fan amb infants a càrrec o els reagrupen tant aviat com s'estabilitza el seu projecte migratori. Cal que aquests pares i mares tinguin accés a la informació de a on, com i què es requereix, per poder matricular als seus fills i filles en el moment en que aquests arriben al municipi.

Assessorament Legal i Jurídic: (Servei de Polítiques d'Immigració i Ciutadania). La legislació d'estrangeria estableix unes condicions i requeriments per a les persones d'origen estranger que viuen al l'estat espanyol. Com tota la ciutadania, han de conèixer quins son els seus drets i els seus deures.

Aprenentatge de la Llengua: (CPNL- Servei Local de Català). Moltes persones nouvingudes desconeixen l'existència del català com a llengua oficial del nostre país. Cal poder orientar-les sobre a on i com poden accedir a l'aprenentatge del català, i de la seva importància com a eina d'integració i desenvolupament personal.

Atenció a precarietat/ Prevenició de l'Exclusió Social: (Serveis Socials). Una part de les persones que han migrat, tenen dificultats -especialment en els primers temps d'estada a la seva nova societat- que els poden abocar cap a situacions de vulnerabilitat social. Els serveis socials poden cobrir part d'aquestes necessitats de manera puntual i donar suport a persones i famílies que es trobin en risc d'exclusió social.

Atenció a la Dona: (Servei de polítiques per a la igualtat de gènere). Les dones que han migrat requereixen sovint d'unes necessitats específiques que els afecten pel fet de ser dones. A Corbera, el fenomen migratori es caracteritza per una feminització de la seva població.

Orientació Laboral i Accés la Mercat de Treball (Servei Orientació Laboral). La

majoria de persones que han arribat els darrers anys mitjançant processos migratoris, tenien com a principal objectiu treballar. Cal donar informació sobre com accedir al mercat laboral i sobre els recursos municipals d'inserció laboral, així com de la legislació laboral, i dels drets i deures dels treballadors i treballadores.

Servei d'Informació Juvenil "La Peixera". Aquest equipament és utilitzat per joves, estrangers i autòctons, que s'hi adrecen per fer ús dels equips informàtics, inscriure's a la borsa jove de treball, i informar-se sobre temes diversos que afecten, ocupen i preocupen en aquest segment de població. La Peixera pot i ha de tenir una funció important com a punt d'acollida i de contacte amb els joves i les joves immigrants.

Servei de Polítiques d'Immigració i Ciutadania: A més d'atenció directe per resoldre qüestions específiques que afecten a la població estrangera, des del Servei es treballa en l'impuls transversal de la gestió de la diversitat en els altres serveis i àrees municipals, s'emeten els informes d'inserció social, es proposen actuacions de millora dels protocols d'atenció a la població nouvinguda, es dona suport a l'associacionisme, i es plantegen intervencions de caràcter més integral com la coordinació d'aquest PRAM.

Aquesta hauria de ser la configuració mínima de la xarxa de serveis de Recepció i Acollida. En qualsevol cas, es tracta d'un esquema flexible al qual s'hi poden incorporar nous serveis i equipaments si es valora que tenen un paper important en l'acollida. Part de la tasca d'aquesta xarxa, seria identificar serveis o equipaments claus, que podrien esdevenir nous o d'altres punts d'acollida per les funcions que realitzen o la importància que tenen en relació a la població nouvinguda (biblioteca, esplai, club de futbol...etc.).

L'EMPADRONAMENT I L'ATENCIÓ AL CIUTADÀ.

El Padró és un registre administratiu on hi consten els veïns i veïnes del municipi. Segons la legislació vigent⁹, els municipis tenen l'obligació d'empadronar a totes les persones, i totes les persones tenen l'obligació d'empadronar-se allà a on resideixen la major part de l'any.

L'empadronament és un requisit bàsic per provar la residència al municipi i el domicili habitual, la qual cosa, en el cas de la població estrangera, és un primer pas per tenir dret a utilitzar els serveis públics, tramitar els permisos de residència i demostrar l'arrelament. A més, l'empadronament és una competència municipal bàsica a l'hora d'administrar l'àmbit local, ja que d'entre les funcions més importants del Padró Municipal, està la d'oferir una visió de realitat de la població que resideix al municipi per tal de poder planificar i adaptar els diferents serveis municipals. L'Oficina del Padró disposa de dades demogràfiques fonamentals per gestionar les polítiques locals d'immigració, a partir d'indicadors estructurals com el nombre, la composició, l'edat i el sexe de les persones estrangeres que resideixen al municipi.

D'altra banda, davant la variabilitat i rapidesa amb la qual tenen lloc els actuals moviments migratoris, és indispensable dur a terme un seguiment periòdic de l'evolució del fenomen, també a escala local.

Diagnòstic

---

⁹ Art 15 Llei de Bases de Règim Local i Art 54 Reglament de Població i Demarcació Territorial: *"tota persona que viu a l'Estat Espanyol està obligada a inscriure's en el padró del municipi en el qual resideix habitualment. En cas que visqui a més d'un municipi, s'ha d'inscriure al padró del municipi en què viu més temps durant l'any"*.

Actualment per empadronar-se a Corbera s'ha de acreditar documentalment¹⁰ la identificació de la persona i les dades de l'habitatge on declara viure. Els documents necessaris per certificar aquests dos requeriments són en el cas de l'habitatge: l'escriptura de propietat (si no s'és el titular, cal a més, presentar una autorització d'aquest) o el contracte d'arrendament (si no s'és el titular, cal a més, presentar una autorització d'aquest) o un contracte o rebut actual expedit per una companyia subministradora de telefon, aigua o electricitat. Per certificar la personalitat cal presentar el DNI, i en el cas de les persones estrangeres el passaport en vigor.

Es permetrà l'empadronament sense la documentació requerida, en els casos de nous empadronaments quan es tracti de menors i dones embarassades sempre i quan s'aporti el DNI o passaport o llibre de família en el cas dels menors, i un informe mèdic que demostrï la condició d'embarassada.

Igualment quan es tracta d'una renovació de padró i aquesta signifiqui la baixa padronal d'un pare o mare de menors i no puguin acreditar la documentació que se'ls requereix per certificar a on viuen, abans de fer efectiu l'empadronament es verificarà a través de la Policia Local, que l'adreça aportada pel ciutadà o ciutadana es correspon amb el seu domicili efectiu. Un cop realitzat l'empadronament, es passarà un informe als serveis socials perquè en tinguin coneixement, i facin un seguiment social del cas, quan s'escaigui.

En el moment en que una persona s'empadrona se li lliurà un fulletó informatiu sobre aspectes importants de la inscripció padronal com la importància de renovar aquesta inscripció per part de les persones d'origen extracomunitari, i l'obligatorietat de donar-se de baixa en el cas que hi hagi un canvi de residència.

Dèficits Identificats.

- Augment de la complexitat i volum de feina pel que fa als tràmits referents a la gestió del padró.
- Manca de criteris clars en relació a l'empadronament.

---

¹⁰Art 16.2.f. de Bases de Règim Local

- Dificultats per lliurar els fulletons informatius sobre el padró.
- Desconeixement d'una part de les persones nouvingudes d'origen extracomunitari de l'obligatorietat de renovar la seva inscripció padronal cada dos anys.
- Manca de coneixement permanent sobre el fenomen migratori al municipi.
- Les persones no viuen allà on consten empadronades sinó allà a on han pogut empadronar-se, encara que després no hi visquin.
- Augment de les persones d'origen estranger que tenen problemes per complir els requeriments per poder-se empadronar. En alguns casos es tracta de persones que han estat empadronades prèviament.

Possibles Accions a Desenvolupar

- ➔ Establir uns criteris clars i per escrit, de la documentació necessària per empadronar-se.
- ➔ Elaboració cada sis mesos, per part de l'Oficina de Padró, d'un informe o butlletí (amb periodicitat bianual a 1 de Gener i 31 de Juny) amb les dades demogràfiques actualitzades en relació al fenomen migratori al municipi, per qualsevol servei municipal que ho requereixi.
- ➔ Informar de manera continuada en qualsevol punt de la Xarxa de Serveis de Recepció i Acollida, de la importància d'empadronar-se, de les condicions i requeriments necessaris per fer-ho, i en quin horari i lloc. Si cal, lliurar fulletons informatius.

ATENCIÓ SANITÀRIA I ACCÉS A LA TARGETA SANITÀRIA.

La població d'origen immigrant té dret a l'accés al sistema sanitari públic, independentment de la seva situació legal. A excepció d'alguns casos específics (per exemple, urgències, malaltia greu, embaràs, etc.), per accedir al sistema sanitari públic, és necessari haver tramitat prèviament la Targeta d'identificació Sanitària (TIS) al **Centre d'Atenció Primària (CAP)** corresponent, per la qual cosa cal estar empadronat. L'obtenció de la TIS per part de la població nouvinguda, esdevé fonamental per a l'òptima gestió de la seva recepció i acollida.

Un cop s'està en disposició de poder exercir el dret a l'atenció sanitària pública, convé garantir que aquells que en tenen necessitat, hi accedeixen i en fan un ús normalitzat. Per això cal d'una banda, fomentar el coneixement dels equipaments sanitaris i el seu funcionament, i de l'altra, garantir un atenció normalitzada amb els recursos necessaris per a tota la població, també la població immigrada.

La prestació de serveis sanitaris corre a càrrec de l'Institut Català de Salut (ICS). Els Ajuntaments no tenen competències directes en aquesta àrea. La seva funció rau bàsicament, en vetllar per la salut pública en els llocs de convivència humana, i en portar a terme actuacions i programes que es consideren necessaris per a la promoció de la salut entre els ciutadans. Entre aquests, caldria incloure aquells que garanteixen un accés universal al sistema sanitari, especialment a les persones immigrades empadronades al municipi i que tenen necessitats d'assistència específica.

Diagnòstic.

A Corbera hi ha un Centre d'Atenció Primària (CAP) d'atenció continuada 24 hores al dia (de 8 a 20 hores, més urgències). El Centre ofereix atenció en medicina general, pediatria, infermeria, atenció a la dona (ginecòloga i llevadora i treballadora social). Per altres especialitzacions es deriva a Sant Feliu del Llobregat i per l'atenció hospitalària a Bellvitge. A Martorell en el cas dels adults i a Sant Joan de Déu en els casos infantils.

Des del CAP es posa de manifest l'augment de l'atenció els darrers anys de persones d'origen estranger que ha suposat una major complexitat en l'atenció i casuística de les persones ateses. Sembla ser que els serveis més utilitzats per les persones d'origen estranger de Corbera, fan referència a l'atenció als nounats i la figura de la llevadora.

Per una atenció òptima es creu necessari l'augment de la dotació de recursos humans, i la millora dels mecanismes de comunicació sobretot amb les dones marroquines, que fins ara ha esdevingut un problema que s'ha solventat de manera informal.

Les derivacions efectuades des del CAP als Serveis Socials no s'acompanyen de cap protocol estable, i hi ha dificultats per treballar de manera més coordinada i efectiva entre el CAP i d'altres àrees municipals. De manera puntual, el CAP havia participat en el passat en un parell de xerrades plantejades des dels serveis socials en el marc del curs d'alfabetització per a dones marroquines.

Per part del CAP es considera prioritària una millor coordinació amb la resta de serveis municipals per tramitar els documents necessaris per a l'atenció sanitària, i que l'ajuntament hauria d'informar sobre com funciona el CAP.

Dèficits Identificats.

- Recursos Humans insuficients per una òptima atenció.

- Dificultats de Comunicació a nivell lingüístic, especialment amb el col·lectiu magrebí.

- Manca d'informació (materials, xerrades, jornades) adreçada a la població estrangera sobre la correcta utilització dels serveis públics.

- Tampoc hi ha cap protocol específic per a l'atenció a persones d'origen estranger.

- Sobresaturació dels serveis de la llevadora.

- Dificultats de comunicació i col·laboració del CAP amb la resta de recursos municipals.

Accions a Desenvolupar.

- ➔ Adhesió del CAP mitjançant alguna de les seves figures professionals en la xarxa de serveis de recepció i acollida.

- ➔ Potenciar la coordinació entre el CAP i els Serveis Socials ja que el primer pot esdevenir un punt potencial de detecció de dèficits de la població (malnutrició, infants o joves desatesos...etc.).

ESCOLARITZACIÓ D' INFANTS I ADOLESCENTS.

L'educació és un dret universal i un bé públic al qual tota la ciutadania té dret a accedir, i l'Administració el deure de garantir-la en condicions de qualitat i d'igualtat. Cal tenir en compte que l'educació no respon només a la necessitat de progrés social, sinó que és un element imprescindible per a la construcció d'una societat més justa i cohesionada.

L'escola és la institució educativa per excel·lència però l'educació no és patrimoni exclusiu d'aquesta, sinó que hi d'altres agents educatius igualment importants, que influeixen en la socialització i formació de les persones, com la família, els amics, els centres de treball, les entitats socials d'educació no formal, o el mateix territori.

Tota la comunitat educativa té responsabilitats en la integració de les persones nouvingudes i en la promoció d'una societat cohesionada, que fomenti la convivència en la diversitat.

Diagnòstic

A Corbera de Llobregat hi ha tres escoles de primària, tres llars infantils -una

municipal i dues privades- i un Institut de Secundària. Al darrer trimestre d'enguany, es preveu que entri en funcionament un nou CEIP (des de P-3 fins a sisè) i un nou IES que impartirà només secundària. Tant un com l'altre, tindran 3 aules per nivell.

Pel que fa a la distribució dels alumnes als centres escolars hi ha una zonificació vigent que intenta distribuir a la població escolar de manera homogènia al territori, dins del marc del dret d'elecció de les famílies a escollir l'escola per als seus fills.

En funció d'aquesta zonificació hi ha uns criteris d'assignació de centre, que prioritàriament són l'àrea de proximitat al centre i el fet de tenir germans en els mateixos. En els casos específics, és la Comissió d'Escolarització la que decideix el centre. Aquesta comissió està formada per la inspectora d'educació de la zona, la direcció dels centres de Corbera i la Palma, el representant de les AMPAS, i els representants de l'ajuntament (regidor i tècnic d'educació).

Històricament, a Corbera hi havia un sol centre de primària i quan es va construir el segon, es van aplicar mesures correctores per evitar la concentració de població nouvinguda en només una de les dues escoles ja que en aquell moment, la població nouvinguda -bàsicament magrebí- es concentrava en un mateix barri. Després es va crear una tercera escola que va suposar un canvi en l'anterior situació, amb l'afegit que la comunitat del Paraguai va esdevenir la comunitat d'origen immigrant majoritària al municipi.

CENTRES D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA.

CEIP Jaume Balmes.

Aquest centre es troba situat al nucli urbà de Corbera i és el que concentra més població d'alumnat nouvingut en les primeres etapes educatives. Sobre un total aproximat de 450 alumnes, 100 són d'origen estranger, el que suposa un 22 % d'alumnat estranger. La major part d'aquest alumnat es concentra als nivells de pre-escolar, de P-3 a P-5.

P3A: 7	1r A: 6	3r A: 5	5è A: 7
P3B: 7	1r B: 5	3r B: 4	5è B: 7
P4A: 9	2n A: 5	4r A: 4	6è A: 3
P4B: 5	2n B: 5	4r B: 6	6è B: 4
P5A: 6			
P5B: 5			

Pel que fa a les nacionalitats, hi predominen principalment els alumnes del Paraguai i els del Marroc, seguits a força distància d'alumnes de República Dominicana, Colòmbia, Argentina, Nicaragua, Xile, Rússia, Ucraïna, Itàlia, Bolívia, Bulgària, Alemanya...etc.

Des del CEIP Jaume Balmes es considera que sobre el centre educatiu recau la responsabilitat d'acolliment de les famílies nouvingudes, en assumptes que van més enllà d'allò que té a veure amb l'educació dels menors.

No obstant, al llarg dels darrers anys s'han implementat des de l'escola, mesures específiques per atendre l'arribada d'alumnat nouvingut d'origen estranger, entre les quals destaquen:

- ◆ L'establiment d'un Pla d'Accollida per atendre en el moment inicial de l'arribada al centre als alumnes i a les famílies, aprovat pel Consell Escolar.
- ◆ La reorganització dels horaris i del personal docent per tal de disposar d'un cert nombre d'hores d'atenció individualitzada per aquests alumnes amb la finalitat de l'aprenentatge del català.
- ◆ Intensificació del treball d'atenció a la diversitat (recursos, material,...) per tal de normalitzar en aquests nens/nes l'aprenentatge de les àrees curriculars.
- ◆ En algun cas ha estat necessària la demanda d'un traductor per comunicar-se amb les famílies (sobretot les magrebines).

- ◆ S'ha intensificat la demanda de beques i ajuts.
- ◆ Adaptació de la dieta i el menú escolar per tal de d'oferir menjar *halal*.
- ◆ Sovint hi ha coordinacions amb serveis socials, que tot i no tenir com a tema específic les necessitats de l'alumnat nouvingut, si s'escau, se'n parla.
- ◆ L'escola té una assessora LIC per treballar temes de llengua, interculturalitat i cohesió social.

Dèficits Identificats.

- L'arribada esglaonada d'alumnat estranger comporta una gran diversitat de moments evolutius en el procés d'adaptació, que transcorren simultàniament. Això faria necessària una versatilitat organitzativa i metodològica que no sempre és possible en una escola.
- Hi ha dificultats de comunicació amb alguns pares i mares quan hi ha desconeixement del català i del castellà.
- Hi ha una part de la ciutadania de Corbera amb fills en edat escolar, que mostren reticències a portar als seus fills al CEIP Jaume Balmes per la presència de nens i nenes d'origen immigrant, la qual cosa estigmatitza negativament tant el centre escolar com els alumnes immigrants.

CEIP Puig d'Agulles.

Amb dades del Març de 2008, hi havia matriculats al Puig d'Agulles un total de 18 alumnes estrangers sobre un total aproximat de 450, el que suposa una xifra del 4% d'alumnat estranger. De tots ells, destacaven 10 alumnes amb nacionalitat del Paraguai, 3 d'origen Colombià, un provinent de República Dominicana, un del Marroc, un de França, un d'Alemanya i un d'Àustria.

Com a mesures específiques que s'han implementat per atendre l'arribada d'alumnat nouvingut, des de l'escola es destaca que:

- S'ha hagut de preveure l'atenció individualitzada en els aprenentatges de l'alumnat nouvingut, diferents estratègies metodològiques i organitzatives per atendre aquesta diversitat.
- Es fa un seguiment de les famílies a nivell social i econòmic per atendre les necessitats més urgents que els faciliti l'adaptació al nou medi.

Pel que fa a dificultats, des de l'escola no es destaca cap problemàtica associada a l'alumnat immigrant, més enllà d'algun aspecte puntual que es tracta a la Comissió Social del Centre, alguna dificultat aïllada de comunicació, i la coordinació amb els serveis socials quan s'escau.

CEIP El Corb

El CEIP el Corb té un total de 430 alumnes amb edats compreses entre els 3 i els 12 anys, del quals 32, són de nacionalitat estrangera, cosa que representa un percentatge del 7,44% sobre el total d'alumnat de l'escola. El Paraguai és el país d'origen que aporta més alumnat amb diferència seguit de l'Argentina. Un altra dada destacada és la poca presència d'alumnat d'origen marroquí.

Entre els canvis organitzatius que ha suposat l'arribada de ciutadans nouvinguts i que destaquen des del CEIP el Corb, només està l'increment d'hores dedicades a treballar la llengua. Segons l'escola, no tenen problemes de comunicació entre l'alumnat d'origen estranger i el professorat, i deriven a serveis socials en cas de detectar alguna problemàtica social o quan les famílies d'alumnes nouvinguts sol·liciten algun tipus d'ajuda o beques.

IES Corbera.

A l'IES Corbera s'imparteix Ensenyament Secundari i Batxillerat per a infants i joves de 12 a 18 anys. L'any 2007 d'un total de 661 alumnes, 71 eren d'origen estranger, la

qual cosa suposava més d'un 10% d'alumnat d'origen estranger.

Entre els canvis organitzatius que ha generat l'arribada de població immigrant destaquen:

- L'atenció curricular individualitzada.
- El Pla d'Acollida per l'alumnat nouvingut.
- Un Aula d'Acollida.

Respecte l'Aula d'Acollida, a Març de 2008, hi havia 21 alumnes entre 11 i 16 anys, amb un repartiment molt equitatiu pel que fa al sexe (11 nois i 10 noies). Per nivells d'escolarització, 3 d'aquests alumnes cursaven 1 d'ESO, 10 alumnes feien 2 d'ESO, 1 alumne 3 d'ESO, i 7 alumnes, 4 d'ESO. Els alumnes nascuts al Paraguai representen un 66% del total de l'aula d'acollida, la qual cosa indica que el flux constant de menors del Paraguai en edat escolar que arriben durant el curs, és important. La resta de nacionalitats de l'Aula d'Acollida hi estaven representats entre cinc alumnes del Marroc, un alumne de l'Argentina, i un alumne de la República de Geòrgia.

En global, hi ha coordinacions amb els CEIPS a través de l'EAP que coordina el traspàs de primària a secundària. També hi ha coordinacions amb el Servei d'Informació Juvenil de Corbera de Llobregat "La Peixera".

Dèficits Identificats.

- ➔ A vegades, s'han donat problemes de comunicació entre l'escola i les famílies dels alumnes, sobretot les magribines. Generalment la solució ha estat demanar als Serveis Socials un servei de traducció, que fins ara ha prestat la fundació ACSAR, amb conveni amb la Diputació de Barcelona. Actualment, l'escola ja no sol·licita traduccions.
- ➔ Hi ha un degoteig de l'alumnat nouvingut fora del període de preinscripció, que dificulta la integració dels nois i noies d'origen estranger.
- ➔ Hi ha un alt nivell d'abandonament escolar en joves d'entre 15 i 16 anys d'origen estranger, i es considera que l'aula d'acollida no és un recurs suficient

com per fer front a aquest fenomen. Hi ha un accés limitat dels alumnes estrangers als nivells de secundària post-obligatòria.

- El professorat manifesta un augment de l'angoixa personal i les dificultats que comporta l'adaptació curricular.
- Les ratios són elevades. Globalment, podem dir que als CEIPS no hi ha sobre-ratio però el nombre d'alumnat està en els límits, i a l'IES la ratio està superada des de fa temps.
- Baixa participació d'infants i joves d'origen estranger a l'oferta d'activitats extra escolars, tret del futbol.
- Escassa participació de pares i mares als òrgans de participació escolar i a les AMPAS, en el marc d'una baixa participació general.
- Escassa incorporació del treball intercultural per part dels agents educatius en les seves dinàmiques de funcionament.
- Calen més recursos i suport al món escolar, amb el benentès que no es poden erigir com a únics responsables de la integració de la població nouvinguda.
- El Consell Escolar Municipal és un òrgan de molt recent creació però no té actualment cap funció específica vinculada a l'arribada d'alumnat estranger.

Possibles accions a desenvolupar.

- Creació d'una Comissió de Treball Específica per l'atenció de l'alumnat nouvingut dins del Consell Escolar Municipal, amb els objectius de reflexionar i elaborar propostes per a l'acollida de l'alumnat nouvingut i les seves famílies, i d'impulsar iniciatives que permetin encarar les dificultats que sorgeixen dins el marc escolar amb aquest alumnat.
- Creació d'una Oficina Municipal d'Escolarització.

- Adhesió del tècnic d'educació a la Xarxa de serveis de recepció i acollida.
- Oferir al professorat dels CEIPS i l'IES formació en atenció a la diversitat.
- Implicació dels centres escolars en el PRAM.
- Impuls del treball conjunt entre l'escola i l'ajuntament en projectes d'educació intercultural.

ATENCIÓ I ASSESSORAMENT JURÍDIC.

L'Assessorament legal i jurídic és bàsic per a la població immigrada, especialment en el moment de l'arribada, però també en moments posteriors. El desconeixement de la legislació laboral, amb els seus drets i els seus deures, i les situacions administratives irregulars, repercuteixen molt negativament sobre la integració de les persones immigrades, i les exposa massa sovint a situacions de vulnerabilitat.

Corbera de Llobregat té signat un contracte per prestació de serveis amb el Centre d'Informació per a a Treballadors i Treballadores Estrangers (CITE) de Molins de Rei, pel qual les persones estrangeres empadronades a Corbera poden rebre

assessorament especialitzat i atenció personalitzada de manera gratuïta. Aquesta col·laboració es va encetar l'any 2005 arrel del procés de regularització extraordinari que va tenir lloc aquell any, i es materialitza en l'atenció dos dies a la setmana (dimarts a la tarda i dimecres al matí) a Molins de Rei. L'objectiu d'aquesta intervenció conjunta entre l'ajuntament de Corbera i el CITE, és facilitar informació, orientació i assessorament jurídic en matèria d'estrangeria i treball per aquells ciutadans i ciutadanes de Corbera que ho requereixin. Al CITE s'hi pot adreçar qualsevol persona empadronada a Corbera de Llobregat, demanant cita prèvia per telefon.

La intervenció del CITE es dona a tres nivells:

- **Atenció Personalitzada:** A les oficines de CITE-Molins de Rei, els dimarts a la tarda i els dimecres al matí.
- **Atenció Grupal:** Organització de sessions informatives per grups reduïts de treballadors/es i empresaris/es per tractar aspectes específics en relació al regim d'estrangeria.
- **Intervenció Comunitària:** en casos i situacions on s'estimi oportú, com les sessions informatives sobre el procés de regularització que es van fer al 2005, o les xerrades en el curs d'alfabetització de dones marroquines sobre inserció al món del treball.

Tanmateix, en els darrers anys, han tingut lloc canvis en la legislació d'estrangeria que han comportat responsabilitats pels ajuntaments, en la gestió del fenomen migratori en el seu territori, que es van establir en el reglament d'estrangeria de l'any 2004. D'ençà l'any 2005, els ajuntaments tenen l'obligació d'emetre els informes d'inserció social en el marc de les sol·licituds de residència excepcional per arrelament social i els informes de disponibilitat d'habitatge en el marc de les sol·licituds per reagrupament familiar. En aquest nivell, el CITE també ens assessora sobre la realització d'aquests tràmits des del punt de vista tècnic-administratiu i les novetats que periòdicament afecten a la gestió dels mateixos.

Diagnòstic.

Al llarg d'aquest tres anys de col·laboració amb el CITE, el balanç és altament positiu, i pel servei de polítiques d'immigració i ciutadania es tracta d'un recurs altament valorat, per bé que promou la igualtat de les persones nouvingudes i el seu accés normalitzat a recursos i serveis, a més de ser un permanent canal de comunicació entre el tècnic del servei –que elabora els informes d'inserció social que l'Ajuntament elabora pels processos d'arrelament- i la persona que sovint, acaba portant l'expedient d'aquella persona, en els tràmits posteriors d'estrangeria. De la mateixa manera, l'especialització de les persones que treballen al CITE ens permet estar permanentment informats dels nombrosos canvis legislatius, procedimentals i documentals que tenen lloc freqüentment en els tràmits d'estrangeria.

A més, la memòria anual que elabora el CITE-Molins en el marc d'aquest conveni ens proporciona informació sobre el nombre de persones residents a Corbera que són ateses per aquest servei, sobre les seves característiques socio-demogràfiques i sobre quin tipus de tràmits són els més sol·licitats. Aquesta informació és de gran utilitat pel servei de polítiques d'immigració i ciutadania, per a la planificació d'actuacions en aquest àmbit.

Les dades de la memòria del CITE en relació a Corbera corresponents a l'any 2007 ens mostren com, les dones, majoritàriament joves en edat de treballar i d'origen paraguaià, són les que més van utilitzar el serveis del CITE.

Destaca el fet que un 52% de les persones ateses al servei no tenien autorització per residir al territori.

De manera general, les consultes de les persones que han utilitzat els serveis del CITE s'han referit principalment a les autoritzacions de residència i treball i al procés de renovació de les mateixes. En segon lloc hi ha aquelles consultes relacionades amb l'arrelament social, la qual cosa té relació directe amb l'alt nombre de persones que no tenen autorització de residència però que viuen a Corbera.

També són importants les consultes a l'entorn del reagrupament familiar, element que ens indica clarament, la voluntat de permanència al territori de les persones que

han arribat a Corbera en els fluxos migratoris recents, i de portar a la família per viure junts.

Dèficits identificats

- **Sobresaturació de feina.** Actualment hi ha una llista d'espera de prop de dos mesos . A CITE Baix Llobregat hi treballen dues persones i la que aten als veïns i veïnes de Corbera també és l'encarregada dels casos de Molins de Rei. A més de l'atenció directe, aquesta persona destina un volum important de feina a la gestió administrativa dels expedients de cada usuari/a.
- Constatació que encara hi ha força persones estrangeres que desconeixen encara l'existència dels serveis del CITE.
- Manca de conscienciació, sensibilització i desconeixement de la legislació d'estrangeria en relació a la contractació i els drets i deures dels immigrants per part de l'empresariat i altres empleadors/es de Corbera de Llobregat.

Accions possibles a realitzar.

- ➔ **Difusió de conveni entre l'Ajuntament de Corbera i CITE-CONC** a través dels Punts de Recepció i Acollida de la Xarxa de Serveis de Recepció i Acollida. Els agents dels diferents serveis que formen part de la xarxa han de tenir coneixement del servei del CITE per poder informar a qualsevol persona.
- ➔ **Augmentar la difusió del Servei de Polítiques d'Immigració i Ciutadania**, i la tasca d'assessorament del tècnic de polítiques migratòries.
- ➔ **Incorporar a la carpeta de benvinguda del futur circuit d'acollida algun fulletó sobre drets i deures dels treballadors i treballadores immigrants.**
- ➔ **Difondre el telèfon 012 d'informació sobre immigració.** Els agents dels

diferents serveis que formen part de la xarxa han de tenir coneixement del servei que ofereix la Secretaria per a la Immigració.

- **Informació del personal del CITE entorn als objectius funcionament del PRAM.** Informació sobre el PRAM, els circuits previstos i l'ús dels documents de difusió de suport.

- **Implicació del servei de CITE en el PRAM.**
  - Adhesió i visibilització del CITE com a *Punt d'Acollida*.
  - Aplicació del *Protocol Bàsic d'Acollida*.

- **Taller d'acollida sobre accés i ús dels recursos municipals d'ocupació en el futur circuit d'acollida**

APRENETATGE DE LA LLENGUA

Una dels elements fonamentals de les polítiques d'acollida és l'aprenentatge de la llengua. Desconèixer la llengua de la societat d'acollida dificulta la integració social i l'accés i interacció amb els serveis públics com l'escola, els serveis socials o l'ambulatori, espais claus del procés d'acollida pel que fa a la informació que s'hi pot

obtenir i les relacions socials que s'hi generen. La llengua doncs, esdevé un eina d'inclusió social al servei de les persones.

El mateix Pla de Ciutadania i Immigració 2005-2008 de la Generalitat de Catalunya deixa clar que l'ús de la llengua catalana és un element normalitzador i de participació real de totes les persones que viuen i treballen a Catalunya. Des de Corbera s'aposta clarament per l'aprenentatge i ús del català com a llengua d'ús comú en el marc d'una societat plurilingüe, que ha d'afavorir la integració social, la cohesió i la igualtat d'oportunitats. És per això, que ens plantejem l'acollida lingüística com un dels pilars del futur circuit d'acollida queensem implementar en els propers mesos, i que ens ha de permetre consolidar una oferta permanent i flexible de cursos de català per a persones nouvingudes, adaptada a les necessitats d'aquest col·lectiu.

Diagnòstic.

Actualment hi ha dues actuacions que es fan des de Corbera pel que fa a la promoció i aprenentatge de l'ús del català:

- ◆ **Cursos de català organitzats pel Servei Local de Català i el Consorci per a la Normalització lingüística (CPNL)**, dels quals una part estan **adreçats específicament a la població nouvinguda**.

Enguany, davant la demanda de cursos inicials de català per a persones nouvingudes s'ha ampliat el professorat, malgrat que això no ha evitat que hi hagi llistes d'espera. Durant el 2007 es van fer els següents cursos per a persones nouvingudes.

De Gener a Juny:

- **Curs Bàsic 2:** 16 alumnes, 5 comunitaris i 11 extracomunitaris.
- **Curs Bàsic 3** amb 9 alumnes: 6 extracomunitaris, i 3 comunitaris.

De Setembre a Desembre:

- **Curs Bàsic 3:** 23 alumnes: 14 comunitaris, 9 extracomunitaris.
- **Bàsic 1:** 33 alumnes: 25 extracomunitaris, 8 comunitaris.

En el moment de redactar aquestes línies (Març 2008) hi ha en marxa el següents cursos de català per a persones nouvingudes:

De Febrer a Juny de 2008:

- **Curs Inicial:** A partir del treball amb el col·lectiu d'homes del Marroc.
  - **Curs Inicial B-1:** 14 persones.
  - **Curs Inicial B-1:** 20 persones + llista d'espera.
  - **Curs B-2:** 18 persones.
-
- **Projecte de Parelles Lingüístiques:** Es fan dues convocatòries l'any i va adreçat a persones que tinguin com a mínim un nivell equivalent a un curs B-3.

El Servei Local de Català és coordina amb el Servei d'Educació pel que fa a l'ús dels locals i de material, i amb el Servei de Polítiques d'Immigració i Ciutadania per a la previsió de cursos inicials i el treball conjunt per donar resposta a la demanda d'algun col·lectiu específic (com en el cas actual del col·lectiu d'homes o dones marroquines).

Dèficits identificats.

- Manca de local estable per a la realització de les classes de català. Es manifesten problemes per realitzar simultàniament en la mateixa franja horària (la que demanda majoritàriament l'alumnat) els cursos inicials.
- Hi ha més demanda que oferta. Dificultats de fer front al degoteig de la demanda que es produeix en funció de l'arribada de la població estrangera al municipi.

- Horaris que no s'acaben d'adaptar a la realitat laboral de les persones nouvingudes.
- Dificultats per ensenyar el català a persones que no han estat alfabetitzades en la seva llengua materna.

Possibles Accions a Realitzar.

- ➔ **Distribuir material de difusió de les classes de català als punts d'Acollida** de la Xarxa de Serveis d'Acollida, informar i derivar quan s'escaigui.
- ➔ **Disposar d'un espai estable per a les classes de català** ja que d'aquesta manera l'horari no dependria dels serveis on actualment s'imparteixen (dependències de la policia i aula de música, aules del CEIP Jaume Balmes). Un espai fix permetria disposar d'una aula habilitada amb material per el coneixement de l'entorn (mapes de Catalunya, fotografies, calendaris festius, etc..).
- ➔ **Flexibilitzar l'oferta de cursos per tal d'adaptar-la al públic objectiu.** Potser cal plantejar-se la possibilitat de dur a terme els cursos els dissabtes al matí per tal de facilitar l'assistència d'un major nombre de persones que durant la setmana no poden, per incompatibilitat amb la seva feina.
- ➔ **Adhesió del Servei Local de Català a la xarxa de serveis de recepció i acollida,** i com una de les potes del Circuit d'Acollida.
- ➔ **Classes de català per a persones no alfabetitzades.**

ATENCIÓ A LA PRECARIETAT SOCIOECONOMICA I LLUITA CONTRA L'EXCLUSIÓ SOCIAL.

Els serveis socials -segons s'estableix en el títol III del preàmbul de la Llei 12/2007 de Serveis Socials- són *"el conjunt d'intervencions que tenen com a objectiu garantir les necessitats bàsiques de ciutadans i ciutadanes, posant atenció en el manteniment de llur autonomia personal i promovent el desenvolupament de les capacitats personals, en un marc de respecte per a la dignitat de les persones"*

A Catalunya, la regulació dels serveis socials en relació al fenomen migratori està vinculada al Decret 188/2001 de 26 de Juny, dels estrangers i la seva integració social a Catalunya, que té per objectiu l'aplicació de la Llei Orgànica 4/2000.

L'article 9.2 del Decret de la Generalitat 188/2001 diu al respecte que *"...els estrangers que visquin o es trobin a Catalunya, sigui quina sigui la seva situació administrativa -inclosa les persones que es troben en situació irregular- tenen dret a accedir, en les mateixes condicions que la resta de ciutadans, als Serveis Bàsics d'Atenció Social Primària, als Serveis d'atenció domiciliària, als Serveis de menjador, als Serveis residencials d'estada limitada, als Serveis de centres oberts per a infants i adolescents i a les ajudes d'urgència atorgades per les administracions públiques a Catalunya..."*. És a dir, els serveis socials s'han de **prestar en igualtat de condicions per al conjunt** de la població. La forma d'accedir-hi és mitjançant l'empadronament.

Una part de les persones immigrades tenen necessitat dels serveis socials en el moment de l'arribada i instal·lació en la nova societat d'acollida. En funció de com es resolguin aquestes primeres necessitats és facilitarà o s'alentirà el procés de normalització i integració de la població nouvinguda a la societat receptora.

Al mateix temps però, cal allunyar-se d'una visió de la immigració únicament centrada en l'exclusió social, que vincula directament immigrant i serveis socials, i que suposa una estigmatització del col·lectiu de persones d'origen estranger. Això no obstant, ha de ser compatible amb la capacitat de focalitzar l'atenció sobre determinats grups socials que pateixen un major risc d'exclusió social com dones, joves o persones immigrades.

En un primer moment del fenomen migratori a Corbera, van ser els Serveis Socials els que van assumir tota la gestió derivada dels efectes dels fluxos de població al

municipi. L'important creixement de la població immigrada va suposar d'ençà l'any 2003 un important increment del volum de feina dels serveis socials arribant a ser fins al 80 % del gruix de l'atenció social d'aquells moments, i amb un equip tècnic que comptava amb menys persones que en l'actualitat. Vista la creixent magnitud de la realitat migratòria del municipi, l'equip de serveis socials es va haver d'organitzar per donar resposta a l'impacte del fet migratori a Corbera en funció de les demandes concretes que anaven sorgint, però sense unes directrius ni una planificació general de gestió de la immigració.

Finalment, davant l'augment del volum d'intervencions relacionades amb l'atenció i gestió del fenomen migratori es va percebre de manera clara la necessitat de disposar d'un model organitzatiu clar que permetés abordar la recepció i l'acollida de la població nouvinguda, arran del qual es proposa la realització d'un Pla d'Acollida, antecedent d'aquest document.

Diagnòstic.

Serveis Socials d'Atenció Primària.

L'equip de Serveis Socials de Corbera de Llobregat està format actualment per tres treballadores socials, una educadora social, una treballadora familiar i una administrativa. De les tres primeres, dues treballadores socials fan atenció a gent gran i persones en situació de dependència, i l'altra, es dedica a l'atenció primària. L'educadora social en el marc d'atenció primària, atén a menors i famílies.

Actualment, la percepció actual dels serveis socials sobre l'atenció a la població immigrada és que ha disminuït força respecte el període 2004-2006, quan el volum de població immigrada atesa va arribar a desbordar l'equip de professionals. La presència de xarxa social i familiar preestablerta que dona suport a les persones que continuen arribant i la consolidació dels projectes migratoris poden explicar en part, aquesta disminució de la presència de població immigrants als serveis socials.

Les demandes actuals segueixen tenint lloc principalment al moment de l'arribada, són puntuals i tenen a veure amb la sol·licitud d'ajuts econòmics i beques per a

llibres, transport i menjador escolar. La situació d'aquestes persones s'estabilitza a mesura que avança el temps des del moment de l'arribada i rarament es cronifica. Només s'arrossegueu al llarg del temps aquelles situacions problemàtiques o d'exclusió que ja en origen es caracteritzaven per la precarietat.

Les respostes que des dels serveis socials es donen a les demandes de la població immigrada tenen a veure amb la informació i tramitació d'ajuts universals a les famílies, de violència de gènere, de problemes de convivència familiar, problemes econòmics, consultes sobre habitatge, educació, salut, feina i estrangeria, que són derivades als diferents serveis específics que els corresponen. A més de respondre a demandes concretes, també s'intervé sense demanda prèvia en casos d'absentisme escolar i violència de gènere, i es treballa a nivell de preventiu en diversos àmbits (tallers d'orientació sexual, prevenció de drogodependències...etc.)

Solen ser les dones les que fan les demandes i això s'explica tant pels rols associats al gènere com per la feminització de la immigració a Corbera. Pel que fa al tipus de demanda de la població immigrada, les majoritàries són aquelles relacionades amb la infància, augmenten aquelles vinculades amb la violència de gènere i són minoritàries o poc representatives les demandes de persones immigrants de la tercera edat – perquè són un nombre molt petit- o que tenen a veure amb discapacitats o toxicomanies.

Els serveis socials es coordinen de manera continuada amb serveis externs com el CAP, els centres escolars, els EAIAS, els Mossos d'Esquadra, el CSMA i a nivell intern amb d'altres serveis municipals com, la policia local, el servei de polítiques d'immigració i ciutadania, els jutjat de pau, l'oficina del padró, servei d'educació, de cultura, joventut i els serveis tècnics.

Es valora de manera positiva per part de l'equip la contractació d'un tècnic d'immigració que ha assumit part de la feina relacionada amb aquest col·lectiu que es feia des de Serveis Socials, i la constitució d'un servei propi relacionat amb la immigració.

A més dels serveis socials, hi ha d'altres tipus d'institucions -les anomenades entitats

del tercer sector com ong's associacions de caràcter social, fundacions, patronats...etc.- que també poden desenvolupar tasques de detecció, informació i serveis d'ajuda de primera necessitat. En el cas de Corbera, només la Parròquia de Sant Antoni -amb el suport de *Càritas*- dona suport un dia a la setmana a les persones que tenen necessitats socio-econòmiques, amb aliments i roba.

Dèficits Identificats.

- El baix nivell de coneixement de la llengua per part de la comunitat magribina, especialment per les dones, la qual cosa obliga a dotar-se de serveis de traducció.
- La comunicació en català amb els estrangers és inexistent.
- Necessitat de fer actuacions de sensibilització i promoció de la diversitat per millorar la convivència i la cohesió social.
- Hi ha instal·lada com a rumor per part de certes persones al municipi, la idea que els immigrants s'emporten totes les ajudes dels serveis socials.

Accions a Desenvolupar

- ➔ Incorporació dels serveis socials a la xarxa de serveis de recepció i acollida.
- ➔ Per tal d'evitar la falsa rumorologia i evitar la competició entre les persones nouvingudes i les autòctones per les ajudes socials, cal augmentar la dotació pressupostària per a les polítiques públiques i els recursos socials, i redimensionar aquests en funció de l'augment de la població que s'ha registrat en els darrers anys.

IGUALTAT DE GÈNERE.

L'any 2004 es va crear la Regidoria de la Dona amb el seu corresponent servei tècnic amb l'objectiu de desenvolupar polítiques d'igualtat que donessin una resposta individual i col·lectiva a les necessitats de les dones. Encara no fa uns mesos, l'Àrea de la Dona ha passat a denominar-se Servei de Polítiques d'Igualtat de Gènere.

El binomi dona-immigració és un factor a tenir en compte en els actuals fluxos migratoris alhora de dissenyar les polítiques locals d'immigració, i especialment a Corbera, per bé que la majoria de persones nouvingudes són dones.

Cal abordar la immigració des de la perspectiva de gènere a partir de l'existència de tot un seguit d'elements que connecten la realitat migratòria amb el fet de ser dona, i que tenen a veure amb l'exercici de nous rols i nous fenòmens sorgits en el marc del projecte migratori. Aspectes com la gestió de la maternitat a distància, el dol migratori, les parelles absents, el paper de les dones com a pont de cultures, els nous rols de la dona com a cap de família, el lideratge econòmic...etc. , tenen molt a veure amb la realitat de les dones migrants, i es tradueixen, d'una banda, en necessitats específiques que cal abordar, i en d'altres, en oportunitats de desenvolupament personal.

Diagnòstic.

Els requisits d'accés al servei de polítiques d'igualtat de gènere és que la persona estigui empadronada al municipi. Dins l'espai s'hi desenvolupen les següents activitats.

- ◆ **Servei d'Atenció i Informació a les Dones (SAID):** Funciona tots els matins i quatre tardes a la setmana i proporciona:
  - Informació i Orientació a les Dones.
  - Assessorament Jurídic per a Dones, mitjançant una advocadessa que atén

dues tardes al mes.

- Servei d'Atenció psicològica que fa atenció individualitzada una vegada a la setmana.

- **Programació de Cursos, Tallers, Conferències, Exposicions i Cinefòrums i tot tipus d'activitats** que fomentin les relacions d'igualtat i la promoció de la dona.

- **Servei Dones en Acció:** És un servei de suport a l'associacionisme femení. Ofereix suport tècnic i espai on reunir-se per a desenvolupar les seves activitats. En aquest moment hi ha tres entitats que comparteixen espais al servei: "*Coses de Dones*", "*Atenea*", "*Orígenes*".

- **Centre de Recursos i Documentació especialitzat en Gènere.**

- El servei forma part del **Circuit Local d'Atenció a les Dones Víctimes de la Violència de Gènere en l'àmbit familiar:** Aquest circuit neix a partir de la identificació per part dels Serveis Socials Municipals d'una sèrie de necessitats lligades amb la violència de gènere i amb la necessitat d'atenció emocional i legal a les dones que la pateixen. Coincidint amb la creació del llavors anomenat Servei de la Dona es crea el Circuit d'Atenció a les Dones Víctimes de la Violència de Gènere amb l'objectiu de estructurar una xarxa professional (serveis socials, policia local, CAP) que garanteixi una protecció integral a les víctimes i doni una atenció de qualitat, i promogui actuacions proactives i preventives. Així, el circuit té establert un protocol d'actuació en temes de violència i en la detecció d'abusos, així com una Comissió de Seguiment i una Comissió d'Urgència. El funcionament del circuit –segons relata la tècnica- ha estat força costós, sobretot pel que fa a la coordinació. Al llarg d'aquests anys de funcionament ha millorat força la coordinació amb la policia local i es valora negativament la coordinació amb el CAP, segons sembla, perquè l'ajuntament no té cap vinculació orgànica ni jeràrquica amb l'ambulatori, i per tant la col·laboració es basa més en la bona voluntat que en la percepció de la necessitat de dotar-se d'una estructura eficaç per donar resposta a una

necessitat social existent.

De manera global, l'esperit del servei és normalitzar l'accés als recursos i equipaments municipals de qualsevol dona més enllà de l'origen de cada persona. No obstant, això no ha estat impediment perquè en alguns moments, s'hagi donat des del servei (en coordinació amb els serveis socials) resposta a demandes específiques d'un col·lectiu de dones del mateix origen ètnic, com va ser el cas del projecte d'alfabetització per a dones marroquines i dinamització d'aquesta comunitat.

Hi ha una coordinació estable amb els serveis socials i amb el servei de polítiques d'immigració i ciutadania, que sovint, es plasma en activitats i projectes conjunt, com el cas de les jornades d'immigració i ciutadania *"Les dones, com a pont de cultura"* organitzades recentment. De la mateixa manera, les dades i el funcionament del Servei de polítiques per a la igualtat de gènere s'han incorporat al contingut de la Guia d'Acollida.

La participació de les persones d'origen estranger que participen de la dinàmica del servei no és gaire elevada, però tampoc és menyspreable si tenim en compte els percentatges globals de població estrangera al municipi, la dispersió territorial del mateix, i les dificultats de participació i cohesió social entre tota la població. Aquesta poca participació es creu respon a qüestions que estan identificades (els horaris laborals de les dones que treballen com assistents de la llar i en la cura i atenció de persones grans) i malgrat tot, potencialment es veu factible incrementar-la progressivament, tenint present que no resulta fàcil trencar el cercle de precarietat laboral, sobretot quan es tenen infants a càrrec. També hi ha la possibilitat que el servei encara no sigui suficientment conegut per les dones d'origen immigrant.

Dèficits Identificats

- S'ha detectat una certa reticència de la població immigrant a utilitzar els serveis de la psicòloga que visita al servei.
- Es té dificultats per mobilitzar en la dinàmica del servei, un perfil de dona immigrant amb un nivell de vulnerabilitat i desigualtat elevat. La majoria de

dones estrangeres que han participat en alguna activitat dels servei al llarg del 2007 (i de fet, històricament des de que va engegar l'equipament) respon a un perfil de dona d'un cert nivell econòmic i cultural, i que específicament no respon a l'estereotip imaginat col·lectivament de dona immigrant d'origen extracomunitari i posició socio-econòmica precària.

- S'ha de procurar ajustar més a les necessitats d'aquest perfil de dona immigrant que esmentàvem anteriorment, les activitats que s'organitzin des del servei.
- Encara hi ha serveis de l'Ajuntament que desconeixen les activitats que es duen a terme al servei de polítiques d'igualtat de gènere.

Possibles Accions a Desenvolupar.

- **Seguir difonent les activitats** que es realitzen des del Servei de Polítiques per a la Igualtat de Gènere.
- **Adhesió del Servei de Polítiques per a la Igualtat de Gènere a la Xarxa de Serveis de Recepció i Acollida de Corbera de Llobregat.**
- **Donar a conèixer la garantia de l'exercici dels drets de la dona envers la violència domèstica** per part dels tribunals per tal de vèncer la resistència a la denúncia.
- **Implicació del Servei a la Comissió de Seguiment del PRAM.**
- **Impulsar línies de treball per a col·lectius de dones que ara no arriben al servei**, intentant programar activitats i esdeveniments que responguin a les seves necessitats i interessos, i facilitar-los l'assistència.

OCUPACIÓ I MON LABORAL.

Bona part dels actuals moviments migratoris responen a necessitats i motivacions de tipus econòmics, per part de persones que busquen oportunitats laborals que els permetin millorar les seves condicions de vida, i que no han pogut trobar al seu país d'origen.

Tenir una feina, és un factor d'integració i participació en la societat d'acollida. Per això, en les polítiques d'acollida cal tenir en compte que l'accés al mercat de treball facilita la inserció social de les persones en la societat d'acollida, i que cal treballar per garantir la igualtat d'oportunitats en el marc de les relacions laborals i socioculturals a l'empresa.

És important doncs, informar i orientar a les persones estrangeres sobre el mercat de treball local i acompanyar-les en els processos de recerca de feina.

Diagnòstic.

Els factors principals que han suposat l'arribada de població estrangera a Corbera són, fonamentalment dos, i estan íntimament interrelacionats.

D'una banda, la demanda de mà d'obra en determinats sectors del mercat de treball local, va atraure treballadors estrangers. Dones joves d'origen extracomunitari que es van inserir en el sector de la cura de persones grans i com a treballadores domèstiques. I també homes que ho van fer en la construcció i la jardineria. A partir de l'arribada de les primeres persones del col·lectiu de nacionals del Paraguai, es va crear una cadena migratòria que ha connectat el municipi amb el Paraguai, fins al punt que Corbera és el municipi de Catalunya, on hi ha més nacionals d'aquest país. En el si d'aquesta cadena migratòria entre dos llocs geogràfics tant allunyats físicament, han anat circulant informacions sobre les possibilitats de trobar feina a

Corbera, cosa que ha esdevingut un factor d'atracció de persones del Paraguai al municipi. La presència de xarxa pre-establerta ha contribuït a reforçar el municipi com a lloc de destí de molts projectes migratoris.

Amb això volem constatar que l'actual flux migratori està relacionat bàsicament amb el mercat de treball i la demanda de mà d'obra. Les característiques de Corbera com a municipi residencial, amb un elevat parc de vivendes -moltes de les quals unifamiliars- ha generat un mercat de treball relacionat amb la construcció, la jardineria, l'assistència domèstica i l'atenció i cura de les persones grans.

D'ençà l'any 2005, l'ajuntament de Corbera té signat un conveni de col·laboració amb el Centre d'Informació per a treballadors estrangers, depenen del sindicat CCOO, pel qual es presta serveis d'assessoria jurídica i informació en matèria d'estrangeria i treball als treballadors i treballadores d'origen estrangers empadronats a Corbera de Llobregat. Fruit d'aquest treball conjunt anualment rebem per part del CITE una memòria anual de l'activitat del servei prestat.

Així, veiem com des del l'any 2000 la major part dels immigrants que han arribat a Corbera s'han inserit laboralment en quatre nínxols laborals molt concrets, com són les tasques domèstiques i l'atenció a persones grans, l'hostaleria, la jardineria i la construcció.

Segons les dades de la memòria del CITE corresponent a l'any 2007, la major part de les persones ateses en el servei, eren persones joves en edat de treballar. Resulta preocupant el fet que quasi un 70 % dels usuaris/es atesos pel servei estaven treballant de manera irregular, tot i que aquest fet s'explica per la inserció de les persones nouvingudes (sobretot dones) en un sector laboral amb un règim especial que atorga poca protecció al treballador i a on encara es permeten condicions laborals com el contracte oral. També s'ha detectat la progressiva incorporació en els darrers dos anys dels homes en la cura i atenció de persones grans, un sector que tradicionalment havia estat ocupat per dones. Com hem dit en un altre apartat d'aquesta diagnosi, un 52 % per cent de les persones ateses al CITE, no tenien autorització de residència i treball enfront del 48% que sí que en tenien.

Les dades relatives al tipus d'autorització de les persones que sí que tenien permís de

treball i que van utilitzar els serveis del CITE al 2007, ens diuen que el gran gruix de persones que es troben en aquesta situació ja han renovat el seu permís de treball com a mínim una vegada (permís de treball per compte aliena) la qual cosa representava gairebé un 62% del total de persones que tenien una autorització per treballar per compte aliena. Un 21 % tenien un permís inicial i un 17% estaven en la segona renovació, pas previ a l'atorgament d'un permís permanent.

Més enllà de les dades i la tasca del CITE i la coordinació amb el Servei de Polítiques d'Immigració i Ciutadania, des del punt de vista de l'ocupació, el mercat de treball i el món empresarial, a Corbera hi ha d'altres serveis que depenen de l'Àrea de Nova Economia, alguns dels quals incideixen de manera directa en la inserció laboral de les persones estrangeres.

SOAL (Servei d'Orientació i Acompanyament Laboral)

El Servei compta amb una Borsa de Treball on es realitzen entrevistes individuals d'orientació laboral i es gestionen ofertes de treball. L'enregistrament de les dades dels usuaris/es es fa mitjançant la xarxa Xaloc de la Diputació de Barcelona, que recull el perfil professional.

Des del SOAL, s'assessora, s'orienta i es faciliten tècniques de recerca de feina, però no es realitzen cursos de formació ocupacional. Al municipi hi ha una empresa privada -"Complementos"- que ofereix cursos de formació. Les escoles d'adults més properes estan a Sant Vicenç dels Horts i a Molins de Rei. El SOAL no és tant un servei d'acompanyament en la recerca de feina i sí un servei d'intermediació que posa en contacte els candidats i candidates amb les empreses, fent de nexa comunicador entre les dues parts.

El SOAL ofereix l'espai conegut com a Club de la Feina, des del qual s'orienta, informa i assessora a nivell laboral i formatiu, s'hi realitzen sessions monogràfiques i tallers de recerca de feina, canals per buscar-ne, com utilitzar Internet com a mitjà d'inserció laboral, informació sobre programes ocupacionals...etc.

El servei s'adreça a totes aquelles persones en situació d'atur que es troben cercant feina de manera activa, persones que busquen la seva primera feina, i persones que

estan treballant, però volen canviar de feina o modificar la seva orientació professional. Les persones estrangeres que no tenen permís de treball poden rebre orientació laboral, però no poden accedir a les ofertes de feina de la Borsa de Treball.

Durant l'any 2007, en coordinació amb el Servei de Polítiques d'Immigració i Ciutadania, es va realitzar una xerrada per a empresaris sobre les formes de contractació de població estrangera, amb l'objectiu d'afavorir la inserció laboral del col·lectiu d'immigrants i combatre l'economia irregular, força present al mercat laboral local.

El SOAL es coordina amb els serveis socials ja que gestiona ofertes per a la inserció de col·lectius amb especials dificultats per accedir al mercat laboral.

Els immigrants són un dels col·lectius de persones en edat laboral en situació d'atur o en procés de millora de feina, que s'adreça al servei. Les persones immigrants que no tenen permís de treball també poden accedir al servei per rebre orientació i assessorament laboral i formatiu.

Al llarg de l'any 2007, del total de persones (274) que van accedir a la Borsa de Treball, gairebé un 30% (81) eren persones amb nacionalitat estrangera, i 28 d'aquestes, estaven en situació irregular. Respecte al Club de la Feina, de les 227 persones que van utilitzar el servei, 78 eren estrangeres -un 34%- i 10 d'aquestes, no tenien permís de residència ni treball.

Servei d'Acompanyament a l'Emprenedor i Emprenedora.

El servei té com objectiu principal fomentar, afavorir i impulsar el desenvolupament d'iniciatives empresarials acompanyant i donant suport a qui té una idea de negoci. Es dona suport a projectes empresarials i d'autocupació, i es promou l'esperit emprenedor entre els joves del municipi.

Algunes de les tasques específiques que es duen a terme des del servei són, l'anàlisi sobre la situació del mercat i el sector empresarial, suport en noves tecnologies, l'assessorament sobre la normativa vigent que afecta a la posada en marxa d'un

negoci, l'anàlisi de la situació econòmica i financera, informació sobre ajuts i subvencions, suport en l'elaboració de Plans d'Empresa, gestió del telecentre...etc.

Servei d'Assessorament a les Empreses.

És un servei dirigit tant a empreses -consolidades o de recent creació- com a persones emprenedores que ja han creat la seva empresa o que tenen instal·lada la seva empresa al municipi. L'objectiu d'aquest servei és donar suport a empreses i professionals, perquè es consolidin i tinguin èxit en la seva activitat. També es duen a terme assessoraments en casos d'implementació d'altres línies de negoci, de reorientació de l'activitat empresarial en situacions de crisi o escenaris de noves oportunitats, de suport en la recerca de finançament i contactes, entorns de noves tecnologies, formació, cooperació empresarial i transferència de coneixements.

Servei de Telecentre/e-aula.

Espai per utilitzar les noves tecnologies en el desenvolupament d'una activitat econòmica o per a la recerca d'informació. L'objectiu del servei és afavorir la cohesió digital i l'equilibri territorial en la societat del coneixement. Un tècnic dona suport individualitzat a l'activitat de l'aula. Des d'aquest espai també s'imparteix formació sobre tot allò relacionat amb l'àmbit de les noves tecnologies (ofimàtica, recursos digitals, Internet, missatgeria, eines de suport...etc.) per a totes les persones i amb diferents nivells d'aprenentatge.

Punt d'Informació Turístic.

Es tracta d'un servei adreçat als visitants però també a aquelles persones que resideixen a Corbera, amb l'objectiu de difondre el patrimoni cultural, natural i històric del municipi. Mitjançant l'edició, distribució i difusió de díptics i fulletons, es promou la informació sobre els principals atractius turístics de la població, i d'altres activitats importants com El Pessebre Vivent i la Festa major.

Tanmateix des del punt d'informació s'organitzen visites turístiques guiades pel nucli històric i el Monestir de Sant Ponç.

Dèficits identificats.

- La participació de la població nouvinguda al SOAL en les activitats organitzades pel SOAL és baixa, especialment quan aquestes no afecten directament a les ofertes de feina (borsa de treball). Caldria augmentar la participació de la població nouvinguda en les activitats organitzades pel servei, especialment als cursos de formació, xerrades sobre el mercat de treball i als monogràfics d'inserció.
- Un nombre important de persones estrangeres que treballen al municipi, ho fan sense contracte de treball, en l'economia irregular. Cal impulsar accions que promoguin l'ocupació de les persones en el mercat regular de l'economia.
- Les persones que no tenen regularitzada la seva situació legal no poden accedir al servei de Borsa de Treball.
- El mercat de treball de Corbera està conformat per determinats nínxols laborals que afavoreixen el treball irregular.
- Les dones que treballen en el servei domèstic i en l'atenció i cura de gent gran fan llargues jornades horàries i tenen dificultats per compatibilitzar treball i família. Freqüentment es tracta de persones amb sobrequalificació, que ocupen feines per sota del seu nivell formatiu
- En quant al nivell formatiu segons la nacionalitat, els homes marroquins tenen generalment el certificat d'estudis primaris, mentre que entre les dones de la mateixa nacionalitat, hi ha un important analfabetisme¹¹.
- Tot i que el Club de la Feina està obert els dimarts i els dijous de 9 a 11 del matí, i malgrat s'ha fet molta difusió del mateix a través de la premsa local, la radio municipal, la web i fulletons editats, la població immigrada presenta certes dificultats pel que fa a la continuïtat i constància en la utilització del

---

¹¹ Majoritàriament la població marroquina de Corbera prové de la província de Nador, de contextos rurals.

servei.

- Alguns empresaris mostren actituds de rebuig quan es tracta de contractar a persones estrangeres, especialment de nacionalitat marroquina. Caldria reflexionar sobre l'especial dificultat d'inserció amb la que es troben, les persones d'origen magrebí.

Accions a realitzar.

- Xerrades dirigides a l'empresariat local sobre els tipus i les fórmules de contractació de treballadors i treballadores d'origen estranger.
- Organitzar cursos de formació adreçats a la capacitació professional de les persones que es dediquen a la cura i atenció a les persones.
- Fomentar l'autocupació.
- Augmentar la difusió dels serveis.
- Adhesió de la insertora laboral a la xarxa de serveis de recepció i acollida.

SERVEI DE POLÍTQUES D'IMMIGRACIÓ I CIUTADANIA.

L'any 2006, l'ajuntament de Corbera de Llobregat rep una subvenció per a la contractació d'un tècnic de polítiques migratòries, arran del creixement important del nombre de persones estrangeres -majoritàriament d'origen extracomunitari- que arriben al municipi, i la necessitat de gestionar a nivell local els efectes d'aquest flux migratori. Fins aquell moment, havien estat els serveis socials -concretament una treballadora social- qui gestionava tot allò referent a la immigració. Va arribar un punt però, que es va fer necessari la presència d'una figura professional que assumís el volum de feina relacionat amb la planificació, disseny, coordinació i execució de les accions municipals relacionades amb la immigració.

Amb la contractació d'un tècnic de polítiques migratòries que s'incorpora en aquells moments a l'equip de serveis socials, es comença a estructurar la gestió local de les accions en relació al fet migratori de Corbera.

No serà fins l'any 2007, que hi ha una reorganització en l'àrea de serveis a les persones, i l'àmbit d'immigració que fins llavors havia format part de serveis socials, passa a tenir una estructura funcional diferenciada amb pressupost propi en el marc del Servei de Polítiques d'Igualtat. Neix així el Servei de Polítiques d'Immigració i Ciutadania, amb l'objectiu de dotar coherència a la tasca municipal de gestió de la diversitat. És en el marc d'aquest servei que s'està impulsant i dinamitzant el PRAM,

amb la Guia d'acollida, el Circuit d'Acollida i la Xarxa de Serveis, com a eixos sobre els quals pivotarà aquest.

El servei s'estructura en base a tres línies de treball:

1/ *Polítiques de Recepció i Acollida:* entesa com aquelles activitats, accions, iniciatives o projectes que tenen com a objectiu, facilitar el moment de l'arribada i assentament de les persones nouvingudes en la societat d'acollida. Les polítiques d'acollida intenten proporcionar informació a les persones nouvingudes sobre recursos perquè aquestes puguin accedir als mateixos amb igualtat de condicions que la resta de població. D'altra banda, també forma part dels objectius d'acollida, generar el màxim grau d'autonomia possible per les persones que arriben de nou al municipi. Cal tenir en compte que no sempre s'ha fet acollida, i que tot i ser una etapa transitòria que ha de tenir una durada determinada en el temps, probablement s'haurà d'impulsar un treball d'acollida amb aquelles persones que ja fa temps que viuen al municipi, però no havien format part de cap procés d'acollida.

2/ *Polítiques d'Igualtat i Inclusió social:* adreçades a que l'origen de les persones no sigui un factor d'exclusió social, i perquè les persones estrangeres tinguin les mateixes oportunitats que qualsevol altra ciutadà, des del respecte per la seva diferència. El seu objectiu principal és promoure l'accés amb igualtat de totes les persones a recursos i serveis així com la participació de tota la ciutadania en la vida del municipi.

3/ *Polítiques de Gestió de la Convivència:* dirigides a fomentar la interrelació mútua entre tota la ciutadania i entre els diferents grups socials, en el marc d'un projecte compartit on, des de la diferència, tothom és respectat i tingut en compte. Al mateix temps cal treballar en la sensibilització de tota la societat -i de manera especial amb la població autòctona- sobre el fenomen migratori i les causes i efectes que es deriven dels mateixos.

Diagnòstic.

Aquestes tres línies de treball estructuraran el treball que es realitza des del servei.

- Coordinació i promoció del treball transversal amb d'altres àrees municipals, especialment amb l'Àrea de Nova Economia, el Servei de Polítiques d'Igualtat de Gènere, els Serveis Socials i el Servei Local de Català, a més de qualsevol altra àrea, departament o servei municipal, quan s'escau.
- Informació, orientació i assessorament en matèria d'estrangeria a tota la població (atenció directe) i a la resta de serveis municipals.
- Tramitació dels informes d'inserció social en els tràmits d'arrelament social.
- Suport tècnic a l'associacionisme.
- Seguiment del fenomen migratori al municipi.
- Planificació i disseny de les polítiques locals d'immigració (acollida, igualtat i inclusió social, i promoció de la convivència): Guia d'Acollida, PRAM, Circuit d'Acollida, protocols específics...etc.

Dèficits Identificats.

- La manca de suport administratiu resta temps per dedicar a qüestions de tipus més tècnic, especialment en el cas de la tramitació dels informes d'inserció social, en el marc de la sol·licitud d'arrelament social.
- Les dificultats que suposa treballar conjuntament amb determinats àrees i serveis de l'ajuntament.

Accions a realitzar.

- Impuls, dinamització i lideratge del PRAM.
- Constitució i implementació de la xarxa de serveis de recepció i acollida.
- Implementar el circuit d'acollida i vincular-l'ho al PRAM.

- Elaborar protocols que millorin l'atenció d'aquells tràmits que afecten especialment la població immigrada.
- Dissenyar, proposar i implementar accions i projectes relacionades amb la gestió del fenomen migratori i la diversitat.

4.1.c. DEFINICIÓ I IMPLEMENTACIÓ DEL CIRCUIT D'ACOLLIDA.

Aquest projecte pretén gestionar l'acollida de les persones nouvingudes de manera activa, més enllà de la informació que ha de rebre qualsevol ciutadà que resideix al municipi. I fer acollida vol dir, donar la benvinguda a qualsevol ciutadà o ciutadana que arriba a Corbera, divulgar-los l'existència d'una llengua pròpia -sí es que desconeixen la seva existència- i capacitar-los perquè la puguin aprendre, transmetre la importància del patrimoni del municipi, informar del funcionament, localització i formes d'accés als serveis municipals i públics que qualsevol persona pot necessitar quan arriba a un indret que desconeix, dotar d'un marc de referència sobre els costums i peculiaritats locals, i transmetre l'existència del nostre marc jurídic al qual hi ha associats, uns drets i uns deures.

El Circuit d'Acollida es fonamenta en tres actuacions autònomes però complementàries, que són les sessions de benvinguda, els cursos de català i els tallers d'acollida. Prendre part d'aquestes propostes és una qüestió de voluntarietat, ja que es parteix de la base que el que s'ofereix són qüestions pràctiques per millorar la vida de les persones d'origen estranger que, pel motiu que sigui, han escollit viure a Corbera.

OBJECTIUS.

- Transmetre de manera pràctica, la forma d'accedir i utilitzar els serveis municipals, i determinats tràmits administratius que les persones desconeixen quan arriben a un municipi.
- Oferir a les persones nouvingudes un marc de referència del context geogràfic, històric i cultural, de Corbera de Llobregat.
- Facilitar informació a les persones nouvingudes sobre recursos i serveis, per tal de facilitar-los el seu procés d'arribada i assentament al municipi, fomentant-ne al màxim la seva autonomia.
- Promoure el coneixement i ús de la llengua catalana entre les persones nouvingudes.

FASES DEL CIRCUIT D'ACOLLIDA. RECURSOS, FUNCIONS I TASQUES VINCULADES.

4.1 FASE: EMPADRONAMENT. CONVOCATÒRIA A LES SESSIONS DE BENVINGUDA.

L'Oficina del Padró, el Registre Municipal o l'Oficina d'Atenció al ciutadà, són els serveis i equipaments municipals amb els quals les persones que arriben a un municipi, tenen majoritàriament el primer contacte. Són doncs, agents claus, en la recepció i acollida de les persones nouvingudes en la mesura en que simbolitzen el primer contacte de l'administració amb les persones que acaben d'arribar per establir-se al municipi, i viceversa. A més, és des de l'Oficina de Padró des d'on millor es pot controlar –en coordinació amb d'altres àrees- la informació sobre els fluxos migratoris al municipi i les característiques dels mateixos.

Tasques /Accions Concretas.

- Lliurar el pack d'Informació en el moment d'empadronar-se (fulletó empadronament, fulletó drets de les dones, Guia d'Acollida, fulletó circuit

d'acollida, carta de benvinguda de l'alcalde). Seria una mena de carpeta de benvinguda, amb informació útil per a la persona nouvinguda.

- Dur a terme el recompte de les persones nouvingudes que s'empadronen a Corbera periòdicament, localitzar-los telefònicament i convocar-los a les Sessions de Benvinguda, en coordinació amb el Servei de Polítiques d'Immigració i Ciutadania. Convocar també aquelles persones que han completat el circuit per la següent sessió de benvinguda, on se'ls lliurarà el diploma/certificat d'aprofitament.

4.2 FASE : SESSIONS DE BENVINGUDA.

És important des del punt de vista de la recepció i acollida que hi hagi un contacte institucional més formal entre les institucions locals i els nous veïns i veïnes. Aquestes sessions serveixen com a prova de bona predisposició, de presentació mútua, d'expressió del que s'espera recíprocament, del desig de bona convivència des del respecte als drets i deures, del reconeixement de la societat d'acollida de la diversitat existent i de la posada en disposició dels serveis municipals per facilitar l'assentament a totes les persones nouvingudes.

Funcions de les Sessions de Benvinguda.

- Presentació dels responsables municipals i /o equip de govern davant la nova ciutadania.
- Promoure l'accés als diferents serveis i equipaments municipals i donar informació sobre els mateixos.
- Presentar la Guia d'acollida.

4.3 FASE : TALLERS D'ACOLLIDA.

Realització de 6 Tallers d'Acollida amb la previsió de traducció en llengua d'origen si s'escau, ja que l'objectiu que és busca en aquests tallers és, que la informació que

volem transmetre arribi a les persones que l'han d'utilitzar. Ha de quedar clar però, que utilitzar la traducció en una llengua d'origen és una qüestió transitòria i temporal que s'emmarca dins el període d'acollida, i que el mateix circuit que implementem posa èmfasi en la importància d'aprendre la llengua catalana. Aquests tallers pretenen oferir uns coneixements molts pràctics que facilitin la vida en el nou context d'acollida. Fan referència aquells aspectes que incideixen de manera més directa en la integració dels nousvinguts en el municipi, com són l'accés al mercat de treball, l'ús dels serveis sanitaris i educatius, la importància de l'aprenentatge de la llengua, la participació associativa i el coneixement dels drets i deures de ciutadania. Aquestes sessions seran dirigides pels tècnics referents als serveis municipals la informació i utilització dels quals es vol transmetre.

4.3.2. Funcions dels Tallers d'Acollida.

- Promoure la informació i el coneixement pràctic sobre sanitat, educació, mercat de treball, associacionisme, aprenentatge de la llengua, educació i context socio-geogràfic de Corbera.
- Potenciar la circulació social de les persones nousvingudes i promoure la major autonomia personal en el menor temps possible.

4.4 FASE : ACOLLIDA LINGÜÍSTICA.

Un dels àmbits fonamentals de les polítiques d'acollida és el de l'acollida lingüística. L'aprenentatge de la llengua de la societat d'acollida és un factor bàsic i imprescindible per el desenvolupament de la persona immigrada, ja que li permet comunicar-se i establir relacions amb el seu entorn més immediat. Creiem que el català és un eina d'inclusió social i normalització per a la població nousvinguda, ja que promou el reconeixement de l'altre com a persona arrelada al país. La llengua és un element de relació i convivència entre persones d'origen diferent que promou la cohesió social.

Per això s'ha estructurat una oferta de cursos de català de caràcter gratuït per facilitar-ne el seu aprenentatge. En principi es preveu que els cursos es facin a darrera hora de la tarda-nit per adaptar-se aquelles persones que treballen el llarg del dia, que són la majoria.

4.2. PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA I LA INTEGRACIÓ DE LES PERSONES NOUINGUDES A CORBERA DE LLOBREGAT.

Aquest eix pretén potenciar el coneixement, la interacció i el respecte, entre els ciutadans/es nouvinguts/des i la societat d'acollida, com a base des de la que generar escenaris positius de convivència ciutadana i facilitar la participació social i associativa dels nouvinguts/des en la vida del poble.

4.2.a. Convivència Ciutadana

La informació i sensibilització del conjunt de la població sobre els canvis que s'estan produint al seu entorn, entre els quals es compten els efectes dels fluxos migratoris, és un aspecte fonamental per tal que les persones entenguin els factors que

incideixen sobre la transformació social dels nostres pobles i ciutats.

Cal tenir una especial sensibilitat alhora de referir-se a les persones immigrades per bé que massa sovint se'ls associa per part de determinats sectors de la societat, a qüestions com la delinqüència, l'ús abusiu dels recursos socials, a l'apropiació d'espais públics, o com a motiu d'amenaça identitària.

Que la major part de la societat vegi la immigració amb connotacions més negatives que positives és un problema, perquè la nostra societat ha rebut milers d'immigrants que avui viuen entre nosaltres, i són els nostres veïns i veïnes. Actualment, l'imaginari col·lectiu que es refereix a la immigració no afavoreix en general, ni la convivència, ni la cohesió social.

No podem obviar que la immigració apareix, gairebé sempre connotada negativament als mitjans de comunicació. La mateixa legislació d'estrangeria no ajuda a pensar la immigració de manera més positiva. Contràriament, quasi tot allò que té a veure amb la immigració i els seus efectes es construeix a partir d'imatges negatives que tenen a veure amb la inseguretats, la misèria, l'explotació...etc.

Una de les formes de trencar aquesta dinàmica de prejudicis i estereotips que tenen poc a veure amb la realitat, passa per incentivar les relacions entre les persones novingudes i la resta de la societat, perquè és mitjançant la proximitat com es desfan aquells rumors i prejudicis que no responen a la realitat. I això, des de l'àmbit local, suposa una avantatge que no podem desaproveitar.

La sensibilització sobre com i perquè tenen lloc els fluxos migratoris és una forma de promoure la convivència. Massa sovint s'utilitzen arguments culturals i de valors per justificar la diferència entre *nosaltres* i *els immigrants*, però realment la distància té a veure amb carències de tipus més social que no pas amb formes de pensar suposadament insalvables.

Cal explicar a la ciutadania que les migracions no són un fenomen nou, però que els actuals fluxos migratoris responen a una situació estructural. La convivència i el respecte per la diversitat, sense renunciar a la cohesió social ni als principis

democràtics de la nostra societat, no ha de ser una opció sinó una aposta per una ciutadania més inclusiva. Els conflictes -que n'hi haurà- no han de suposar un pas enrere, tot el contrari, ens han de servir per seguir avançant en la construcció d'un sentit de pertinença a Corbera, per fer un municipi més just i cohesionat.

Dèficits Identificats.

- Hi ha una manca de sensibilització entorn al fet migratori, i una ràpida incorporació de les imatges construïdes pels discursos públics i els mitjans de comunicació, que sovint atribueixen connotacions negatives o neutres als immigrants.
- Massa sovint es té la idea que la responsabilitat principal de la integració és dels mateixos immigrants.
- Hi ha instal·lada una certa rumorologia en una part de la ciutadania, que atribueix als immigrants el fet d'endur-se totes les ajudes públiques, i de ser font de conflictes.
- La forma de viure l'oci (festes a domicilis particulars) d'una part de la comunitat Paraguai, genera problemes i molèsties a la resta de la comunitat de veïns.
- Les dades de la Policia Local, vinculen a una part del col·lectiu de nacionals del Paraguai amb episodis de conductes incíviques que poden generar determinats conflictes socials.

Possibles Accions a Realitzar.

- ➔ Engagar actuacions (campanyes, exposicions, jornades) adreçades a la sensibilització sobre el fenomen migratori, sobre les seves causes, els seus efectes, les xifres, la realitat legislativa, les dificultats que comporta tirar endavant una projecte migratori...etc.
- ➔ Contractació d'agents cívics en el marc d'un programa de difusió de l'ordenança

cívica, a partir d'intervencions de pedagogia activa.

- Impulsar, Treballar i recolzar les associacions i entitats locals en totes aquelles activitats que fomentin la convivència.
- Treballar coordinadament amb la policia local, i plantejar-se de cara al futur, accions de mediació de conflictes.

4.2.b. Participació Social i Associativa

El darrer pas del procés d'integració social de la població nouvinguda acostuma a articular-se a través de la participació social d'aquesta en el teixit associatiu del municipi. Aquest fet, és encara més important quan aquesta participació s'emmarca en la dinàmica d'un municipi de tamany mitjà, on encara és possible establir relacions de veïnatge que fomentin el sentit de comunitat.

Les persones immigrades, quan arriben a la societat d'acollida tenen com a prioritat accedir a una vivenda i trobar feina, dos aspectes aquests que sovint acaben definint una primera etapa del projecte migratori que es pot allargar dos o tres anys, abans no

s'estabilitza la situació personal de la persona migrada. És a partir d'aquest moment, que la persona migrada pot començar a pensar en d'altres activitats que contribueixin en el seu desenvolupament personal, com l'associacionisme i la participació en la vida comunitària del municipi.

Des del punt de vista de les polítiques locals d'immigració és tant important fomentar la participació associativa de la població nouvinguda com la implicació de les associacions i entitats locals en l'acollida i la gestió del fet migratori. És positiu que les persones immigrades participin i s'integrin en entitats de caràcter local però també que s'associïn en entitats de caràcter ètnic, cultural, nacional o de grup, ja que el fet de compartir objectius i interessos amb d'altres persones en un context migratori, afavoreix el desenvolupament integral de cada individu en el marc de processos migratoris que massa sovint tenen com efectes negatius, el desarrelament físic i afectiu amb els països d'origen, la llunyania de la família o la pèrdua d'identitat. També aspectes com la manca d'arrelament al nou context social, la situació de provisionalitat i vulnerabilitat, un baix nivell formatiu i/o lingüístic o la manca d'experiència associativa democràtica als països d'origen poden suposar un fre en la participació de les persones nouvingudes en entitats i associacions, o en un marc més ampli, en d'altres activitats de tipus socioculturals.

Diagnòstic.

L'any 2007 hi havia a Corbera 39 entitats censades, és a dir, grups que estan constituïts formalment i inscrits al Registre d'Entitats.

Del conjunt d'aquestes entitats hi predominaven les de tipus cultural en un sentit ampli, en segon lloc les vinculades a activitats esportives, set associacions de veïns, dues associacions de gènere, i cinc d'altres temes.

L'any 2007 es va constituir legalment l'entitat "*Orígenes*", formada per persones de diferents nacionalitats, que es defineix com un grup multicultural, que té com a objectiu afavorir la integració de les persones immigrants a Corbera de Llobregat.

El nucli fundacional de l'entitat *Orígenes* ja fa tres anys que organitza l'activitat

anomenada "*El Tastamon*", un tast culinari representatiu de moltes de les cultures presents al municipi. Primer en va organitzar per la Festa Major, i la resta d'anys s'ha fet en unes altres dates. El *Tastamón* cada any agafa més volada, i incorpora més activitats al seu voltant. Enguany, es va fer un matí de diumenge, amb el suport i col·laboració de l'Ajuntament.

En el marc del objectiu del Servei de Polítiques d'Immigració i Ciutadania de promoure i donar suport a l'associacionisme de les persones immigrades, l'entitat *Orígenes* i l'ajuntament de Corbera han signat enguany un conveni de col·laboració mútua per a la cessió i utilització d'espais a l'àrea d'igualtat de gènere, i el suport tècnic i econòmic en la realització d'activitats en matèria d'integració d'immigrants i difusió de les mateixes.

Pel que fa a la participació de la població nouvinguda, des d'un punt de vista general, hem de tenir en compte que estem davant d'un escenari associatiu format per un nombre important d'entitats, de caràcter més aviat tancat, i força arrelades al territori, la qual cosa no facilita aquesta participació. Podem dir que la presència de nouvinguts/des en les entitats de tota la vida, és gairebé nul·la.

Cap de les dues comunitats de població estrangera majoritàries al municipi, està organitzada formalment en grups d'origen, tot i que hi ha un grup de persones del Paraguai que tenien intenció de fer-ho en els propers mesos.

D'ençà de l'arribada de les primeres persones del Paraguai, una part dels membres d'aquesta comunitat es va organitzar com a grup informal que tenia com a interès mantenir i ensenyar als seus fills i filles, les danses i balls típics del folklore del seu país d'origen.

Liderat per una persona que havia arribat en el primer flux de persones provinent del Paraguai, el grup tenia una certa vinculació amb la parròquia de Sant Antoni i va participar en alguna Festa Major i organitzant diades puntuals per tal de mostrar a la resta del municipi, els balls i danses típiques del seu país.

El col·lectiu paraguaià, sobretot els homes, lloguen les pistes exteriors de futbol municipals amb una certa assiduitat. Es concentren els caps de setmana en aquesta

pista, que queda a la lliure disposició de tota la ciutadania, on organitzen lligues entre el mateix col·lectiu.

Pel que fa al col·lectiu d'adults marroquins no estan constituïts en cap tipus de grup formal, ni tampoc en cap grup informal que es dediqui a alguna activitat específica. Mentre les dones marroquines tenen poca visibilitat pública, els homes solen tenir com a punt de trobada, els bancs de la plaça del Mil·lenari.

Cal dir que la comunitat marroquina fou la primera comunitat d'immigrants que va arribar a Corbera. L'any 2005 es va encetar un treball de promoció i dinamització del col·lectiu de dones marroquines i es van organitzar uns cursos d'alfabetització, amb l'ajuda de l'empresa de serveis *Probens*. L'any passat i després de dos anys de funcionament de l'experiència es va valorar que aquella activitat plantejada com estava, no donava els resultats esperats. Un cop donada per acabada aquesta etapa dels cursos d'alfabetització, al col·lectiu de dones marroquines se'ls ha ofert de nou l'espai del servei de l'àrea d'igualtat de gènere, com espai de trobada i se'ls ha donat veu sobre aquelles necessitats i interessos que puguin necessitar, però cal reconèixer que és un col·lectiu que costa molt mobilitzar. Respecte a la resta de dones d'origen estranger (especialment les llatinoamericanes) es percep més interès per a la participació comunitària, però les llargues jornades laborals que realitza aquest col·lectiu suposen -més enllà de l'interès- un obstacle per a la participació.

La participació dels nens i joves dels dos col·lectius majoritaris (tant el paraguaià com el marroquí) es centra sobretot en el club de futbol i en l'ús dels equips informàtics del Punt d'Informació Juvenil "La Peixera".

Participació en activitats esportives.

Els joves i adolescents d'origen estranger estan força representats a l'escola de futbol del Club de Futbol Corbera. Es tracta de nens de 5 a 16 anys que sumen fins al 40 % del total de nens inscrits a l'escola. Respecte al club de bàsquet, la presència d'infants i joves estrangers, és insignificant.

La Peixera

Un servei municipal que si que és força utilitzat per nens i joves immigrants és la Peixera, el servei d'informació juvenil de Corbera de Llobregat, que inclou també el servei de joventut. És un espai on els joves poden informar-se i assessorar-se sobre ensenyament i formació, treball, habitatge, salut, oci, cultura i tot tipus d'activitats juvenils. Des de l'equipament es gestiona una Borsa de Treball i s'organitzen esdeveniments com la Setmana de la Joventut, i la Diada i el Cap d'any jove. Cada dimecres la tècnica de la Peixera es trasllada al IES Corbera i munta el punt d'informació mòbil. Tots els serveis que ofereix la Peixera són gratuïts i per donar-se d'alta com a usuari/a, només cal omplir un qüestionari amb les dades personals.

La població estrangera jove fa un ús important del servei, sobretot del servei d'ordinadors i la xarxa Internet, gairebé diari. L'espai s'ha constituït com a grup de trobada de joves marroquins entre 12 i 16 anys que cada tarda utilitzen l'ordinador.

Amb dades de Gener de 2008, un 30% dels usuaris/es registrats de la Peixera eren joves immigrants, preferentment marroquins i paraguaians. Els marroquins tenien una mitjana d'edat més elevada que la dels paraguaians. Quasi tots tenien permís de residència però no tenien permís de treball, i estaven cursant l'ESO.

Centre d'Esplai Corbera.

Crida particularment l'atenció, la manca de representació dels infants i joves d'origen estrangers a una entitat de llarga tradició com és el Centre d'Esplai Corbera. Tot i que la dispersió territorial no afavoreix la cohesió social, i que l'esplai està al nucli de dalt (i la immigració resideix principalment al nucli de baix) cal plantejar-se com és que l'esplai no reflexa la realitat social del municipi, més tenint en compte, que pot ser un agent d'integració de gran importància per a la convivència.

Actualment, des de l'ajuntament, s'han iniciat els contactes amb l'esplai per reflexionar sobre aquesta situació, i veure com, d'ara en endavant, treballem per tal d'incorporar a infants i joves en la dinàmica de l'esplai. Per la seva banda, els responsables de l'esplai ja s'han plantejat abordar aquesta qüestió de cara a l'inici del curs vinent.

Dèficits Identificats.

- La participació general de la població jove i no tant jove en la vida comunitària, i en el món associatiu, és força baixa. La població immigrant reflexa també aquesta realitat, especialment les noies. Quant aquests infants i joves s'insereixen en les entitats, aquest fet no sempre es valorat positivament.
- Hi ha una manca d'espais polivalents al municipi que facilitin la dinàmica i el treball d'associacions, entitats i grups, des del qual es puguin organitzar activitats diverses que fomentin la participació comunitària.
- Les comunitats de població immigrant no han tendit (si més no fins ara) ha associar-se.
- Escàs ús d'espais compartits entre la població autòctona i la nouvinguda.
- El Centre d'Esplai Corbera, entitat que potencialment té una tasca important a fer en la integració d'infants i joves, no compta amb nens i nenes immigrants entre el seu planter.
- El caràcter tancat de les entitats tradicionals no afavoreix la participació de la població estrangera en les seves activitats.

Possibles Accions a Realitzar.

- ➔ Reforçar el suport tècnic per part del servei tècnic de polítiques d'immigració i ciutadania, a associacions i grups formats per persones immigrades.
- ➔ Treballar amb les entitats per tal que aquestes tinguin en compte entre els seus objectius, la incorporació de persones d'origen estranger, i la seva funció cívica com agents d'integració i acollida.
- ➔ Implicar a la població nouvinguda en tots els espais de participació on hi puguin prendre part. (el futur consell d'entitats)

- Promoure i difondre l'activitat del grup "*Orígenes*" i treballar amb l'entitat per tal que a mig termini, pugui treballar en tasques d'acollida.

5. IMPLEMENTACIÓ I DINAMITZACIÓ DEL PRAM.

a) Plantejament estratègic intern per part de l'ajuntament de Corbera de Llobregat.

- Revisió del document del PRAM per part dels responsables polítics de la Regidoria de Polítiques d'Igualtat.

- Assumpció del document per part de la Regidoria.
- Presentació a l'Equip de Govern i Aprovació per Junta de Govern.
- Un cop aprovat el PRAM, elaboració d'un Pla d'Acció anual amb dotació pressupostària en base al document del PRAM, i prioritització d'accions concretes en un calendari.

b) Presentació Tècnica del PRAM (a nivell intern o obert): Elaboració del Document de Treball "El PRAM en 50 propostes".

Com a primeres accions del PRAM a implementar es proposen:

- *Elaboració del Document "EL PRAM en 50 propostes".*
- *Presentació interna del PRAM i la Guia d'Acollida a tots els serveis de l'ajuntament.*
- *Constitució de la Xarxa de Serveis de Recepció i Acollida.*
- *Constitució del Circuit d'Acollida.*

6. ORGANITZACIÓ I AVALUACIÓ DEL PRAM.

El PRAM s'estructura a partir de dues Comissions de Seguiment, una de política i un altre de tècnica.

- **La direcció política** s'estableix a partir de l'Alcaldia i de la Comissió Política del PRAM.
- La Comissió política del PRAM estarà formada per la regidoria impulsora del PRAM, i un representant de cada grup municipal i es reunirà, com a mínim, una vegada a l'any.

La tasca de la Comissió Política són constituir les línies estratègiques d'avanç del

PRAM, establir els objectius i les accions específiques que es determinin en un període determinat i avaluar globalment el programa. Això s'hauria de traduir en un Pla de Treball Anual amb el seu corresponent pressupost.

- **La direcció executiva** s'assumeix des de la **Comissió del PRAM** integrada per la regidoria de polítiques d'igualtat, la persona dinamitzadora del PRAM, i els integrants dels serveis que formin part de la xarxa de serveis de recepció i acollida. Aquesta Comissió tindrà l'encàrrec d'aplicar el pla proposat per la comissió política, avaluar-lo i elaborar noves propostes. Per aquest propòsit es reunirà una vegada l'any de manera formal.

La persona encarregada de la dinamització del PRAM assumirà les funcions de coordinació que tinguin a veure amb el PRAM, i concretament la tasca de la Comissió de Seguiment del PRAM (amb periodicitat anual) i la constitució i tasca de la **Xarxa de Serveis de Recepció i Acollida** (que es reunirà trimestralment).

Funcions de la Coordinació del PRAM.

- Coordinació de la Comissió de Seguiment del PRAM i de la Xarxa de Serveis de Recepció i Acollida.
- Coordinació i Implementació del Circuit d'Acollida.
- Dinamització i elaboració de les propostes de protocols, materials informatius i accions formatives.

Avaluació.

Té per objecte validar el grau d'acompliment dels objectius i les accions planificades al pla de treball i haurà d'incloure indicadors relatius a :

Necessitats: referits al volum, perfils sociològics, i necessitats que es plantegen a

partir de l'arribada de població nouvinguda al municipi.

Impacte: referits a la capacitat real del PRAM per incidir en la millora de les condicions en que té lloc la recepció i acollida de la població nouvinguda.

Satisfacció: referits a la percepció de la població nouvinguda sobre la seva experiència en la utilització dels serveis de la xarxa de recepció i acollida.

Procés: referits a la coordinació i que permeten fixar objectius referits a elements especialment importants de la producció del servei que poden afectar la qualitat i eficiència.